

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDUS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Előbb kellett volna

Választások előtt emberek és pártok elmozdulása megváltozik és a gyűlölet slálatos metamorfozis segítségével olcsó szerelemmé varázslódik át. Ha a magyar olvasópublikum olvasná a román lapokat, éppen úgy nem lenne a szemeknek mint az ezerszer elcsépejt német közmondás: „muß man's k'ka'mazni: welche Windung! Jottes füng! Minden lapban egyszerre eldomborodik az a megállapítás, hogy a gyűlölet és a Magyar Párt milyen fontos szerepe Romániának, hogy a magyarság politikai állásfoglalása a helyzet gerince és az a kormány a Magyar Párttal meg tudna kezdeni, akkor a krízis meg volna oldva. A közönség reakciónak, a grófi gögnök és népszavazásnak, az üldözendő irredentának az a egyszerre államalkotó tényezővé elkedett ki.

Még egy fél évvel ezelőtt is Bukarest-irideg üzenetek érkeztek Erdélybe: a kormány nem tárgyal a Magyar Párttal, mert nem tekint a magyar nép képviselőit. Ugyanezért a kormány politikája az erély magyarság nagy tömegeinek az érdekeit nyilatkozott volna meg: akkor gondolkodba eshetett volna, hogy hátha az a van a kormánynak, mert elvégre nem a párt, hanem a nép a fontos, mert a kormány a magyar népnek enélkül is szívén viseli a sorsát. Csakhogy ezt a legjobb inatú túlzással sem lehetett elmondani, elkerülte a megjelent törvények és rendelkezések keserítették és súlyosbították a magyar nép életét. A Magyar Párt lenézésére, elmozdulására tehát csak ürügy volt az a trükkös kifogás, hogy a Magyar Párt a magyar nép nem egy. A kormány úgy gondolkodott, hogy meg fogja ő élni a saját bűnét, elegendő neki a saját hatalmi eszközök. Ebben csalódott és mennél jobban meglepődik a választás, annál jobban érzi, hogy a kisebbségi milliók haragja éppen így veszedelmét jelent a kormánynak a választáson. Mint ahogy a színész lámpaláza egyre jobban növekszik az előadás közönségére, éppúgy itt ki a kormánynak a bukás lehetőségének verejtéke.

De az ellenzéki pártok is most kezdik elfedezni a Magyar Párt jelentőségét. A nemzeti-párt a maga határozatlan, ide-oda acsintgató politikájával, amely minden jelölő felé hajlik és minden pletykától megijed, így félt a Magyar Párttól, mint az ördög a mélytűstől. Minden alkalmat megragadott, a tühetett egyet a pártot, ha megrágal-tazhatta a pártot. Ezen a téren egy körve-an futta a bombardót a liberálisokkal. A néma csucsai paktum körül valószínűs öngyűlöst rendezett és lapjai a nemzet átkát, avokálták Goga fejére, amiért a hazaáruló, redenta, felforgató, államellenes mágna-okkal és fiskálisokkal megegyezett. Képvi-elő a parlamentben — némely tiszteltre-nélto kivétellel — igyekeztek megragadni a alkalmat a Magyar Párt lekicsinylésére s szidalmazására. Az gyakran megese-t, hogy a szászokat Jorga is, Goldis is. Popo-rici Mihály is védelmébe vette a kormány-párti sovínisták támadásával szemben, de a magyarságot és a Magyar Pártot soha.

Most azonban minden megváltozott. Miután két év alatt a Magyar Pártot és a magyar népet nem lehetett egymás ellen ugratni, miután a kisebb magyar politikai frakciók megalakítása nem sikerült, miután a Magyar Párt szervezkedése teljes lendületet vett és mindenütt imponáns arányokat öltött és miután választások lesznek: felfedezik, hogy mégis vagyunk, számíthatunk, élünk, súlyunk van és a politikai helyzet rajtunk is megfordul. A kormány is szeret bennünket, az ellenzék is becénzi kezd bennünket, megjavultunk, jókká váltunk. Rajöttek,

hogy nem lehet kormány és nem lehet párt, amely nem erőszakosságon, hanem a nép-akaraton akar felépülni, hogy a magyar kisebbség és a magyar kisebbség képviselőt hagatellizálja, semminek tekintse. Ha egy évvel, ha egy félévvel előbb halljuk ezeket a barátságos hangokat, ha előbb érezzük a jótékony kéz simogatását, ha előbb látjuk a megbecsülést, az engedékenységet, a bizalmat, akkor kormánynak is, ellenzéknek is szívesen hinnénk s a jobb belátás uralomra-jutását komolyan vennénk. De most?

Stere kihallgatáson jelent meg a királynál?

Bukarestből ma azt telefonálják, hogy Stere Constantin parasztpárti vezér kihallgatáson jelent meg a királynál. Ha ez a hír nem kóhalmány, akkor kétségkívül elsőrangú politikai szenzáció, mert hiszen tudvalevő, hogy Stere a háború alatt antidi-nasztikus politikát követett. Mivel azonban a politikában lehetetlenségek nincsenek, meg-lehet, hogy az audencia csakugyan megör-
tént. A parasztpárt kormánynak akar kerülni és így természetesen Sterének meg kell ha-jolnia az uralkodó előtt. Ugyanezt tette a horvát Radics is Jugoszláviában.

Bukarestből jelentik, hogy Stere Constantin, a parasztpárt vezére szombaton délután kihallgatáson jelent meg a király-nál.

Tegnap volt kihallgatáson az uralkodó-nál Goga Oktavian, a néppárti vezére, aki átnyújtotta a néppárti háromnapos kongresszusán hozott határozati javaslatot.

A nemzeti-párt és a parasztpárt tegnap együttes ülésén elhatározta, hogy a jassi-i egyetem mandátumát Latineanu rektor nemzeti-párti politikus fogja kapni, hasonlóan a nemzeti-párti Azulescut jelölők a bazargici kerületben. Ugyanezért a tu-tovai kerületben parasztpárti jelölőt állíta-nak. A nemzeti-párt és a parasztpárt elha-tározta, hogy a jövőben együttes prepa-ganda gyűléseket fognak tartani.

A Magyar Párt tárgyalásai a kormánnyal

Bukarest, november 28. A Magyar Párt egyes vezetői és a kormány között na-pok óta tárgyalások folynak abból a célból, hogy lehet-e közeledést létrehozni. A kor-mány állítólag messzemenő koncesszióra volna hajlandó, ha leszerelhetné, illetve maga mellé kapcsolhatná a választáson a tömegeket. A tárgyalásról most ezeket je-lentik Bukarestből:

A Magyar Párt és a kormánypárt kö-zött folyó tárgyalások során a magyar de-legátusok rendre előterjesztették azokat a sérelmeket, amelyeknek orvoslása esetén azt a javaslatot terjeszthetik a Magyar Párt elnöki tanácsa elé, hogy a liberális-párttal kössön megegyezést a községi és az általá-nos választásokra nézve.

A Magyar Párt delegátusai, mielőtt az általánosabb jellegű kívánságokat felsorol-ták volna, kérték azoknak az ígéreteknél teljesítését, amelyeket a kormány részéről a kereskedelmi és iparkamarai választások alkalmával tettek. Bürger Albertnek a ma-rosvásárhelyi kamara miniszteri biztosává való kinevezését politikai körök úgy fogják fel, mint Tancred Constantinescu miniszter rekompenzációját azért, hogy a nagytekin-télyű gazdasági szakembert a kamara ro-mán tagjai, megállapodás ellenére, kibuktat-ták az elnöki székből.

Az általános kívánságok között a fele-kezeti iskolákra és az egyházi birtokokra vonatkozó kívánságok szerepelnek első rangsorban. Ami a felekezeti iskolákat illeti, a legutóbbi minisztertanács már foglalko-

zott a Magyar Párt által benyújtott követ-elekkel. Ötven követelés közül tizennyolcat már elfogadott a kormány, különösen azo-kat, amelyek a románnyelvi oktatás maxi-mális óraszámára vonatkoznak. A többi pon-tokkal a legközelebbi minisztertanács fog-lalkozik.

Ami az egyházi birtokokat illeti, Al. Constantinescu földművelésügyi miniszter, aki a paktumtárgyalásokat vezeti, a Casa Centrala útján utasítást adott a varmegyei agronómoknak, hogy záros határidőn belül vizsgálják meg az egyházak panaszait és tegyenek jelentést a kisajátítási bizottságok legiőbb szervének. A kormány nem zárkó-zik el a sérelmek orvoslásától, a fennálló agrártörvény keretei között.

Sándor József kamarai képviselő ma a fővárosba érkezett. Hír szerint Sándor Jó-zsef kapott megbízást arra, hogy a magán-
oktatási javaslat további módosításai felől tárgyaljon a kormánnyal. Sándor József egyébként a jelek szerint továbbra is kitart ama felfogása mellett, hogy a Magyar Pártnak inkább a nemzeti-párttal kellene szö-vetkeznie.

A NAGYVÁRAD ELŐFIZETESI ÁRA:

Helyben:	Vidéken:
Égész évre ... 720 lei	Égész évre ... 800 lei
Félévre ... 360 "	Félévre ... 420 "
Negyedévre ... 180 "	Negyedévre ... 220 "
Egy óra ... 60 "	Egy óra ... 80 "

Telefonszám 38.

Ezrekre menő közönség kísérté utolsó útján Madas Istvánt Gyászszertartás a halottas háznál — Megható búcsuk a színház előtt

Megtért tehát a hideg anyaföldbe. Negyvennyolc év múltán elvegyül a porba, melyből vétetett... Ami utána maradt: semmi és minden. Semmi földi jó és minden szeretetünk...

A részvét, amely Madas István koporsóját utolsó útjára kísérté olyan impozáns módon nyilvánult meg, amilyenre évtizedek óta nem volt példa Nagyváradon. Ember ember hátán s a színházról a kishidig alig egy talpalatnyi térség szabadon. Háromemeletes házak háztetőiről és erkélyekről és az ablakokból mint egy óriási karzatról néztek végig az ezrek a szomorú látványosságot. Külvárosi proletáraszonyok mellett finom prémbundás urinók törek megakadtak a nagy tolongásban. Amikor pedig a gyászkoosi végigjött a színház előtti tér homokkal beszórt, aszfaltján: ezer és ezer szív dobban meg arra a keserűségre, hogy akit a négy fehérbóbitás ló vontat, abban az emberben megállott egy szívnek dobogása!

Madas István temetése a szeretet és fájdalom lángjából vert fekete felleget Nagyvárad egére, tegnap, a hideg novembervégi égboltozatra.

A gyászháznál

A díszes koporsót a gyászház udvarára tették. Már tíz órakor ömlött a nép a Take Jonescu (Körös-utcan) végig a koporsó köré. Fél 11 óra előtt néhány perccel érkezett Sulyok István püspök Szabó Lajos ref. káplánnal és már alig tudtak utat szorítani nekik a koporsóhoz, amely körül állott Madas István összetört felesége, könnyező kis fia, siró rokonsága, Gróf Lászlóné, Körösi Juci, a Tóth-pár, a kétségbeesetten leírt jóbarát: Stoll Béla és a színház minden tagja. A főmegpercenként növekedett úgy, hogy nagy terjedelemben fogta el az utcát. Azt lehet mondani, hogy ott volt az egész város rangra való különbség nélkül.

Nemskára megérkezett a városi tanács küldöttsége: dr. Vottnár János polgármester-helyettes, dr. Soós István aljegyző és Catana rendőrprefektus. Eljött azonban a koporsóhoz dr. Bárdossy Cornél tiszparancsnok és dr. Bucico Coriolan polgármester, aki Madas Istvánnak önkéntes pajtása volt.

A koporsót koszorúk, virágok tömege borította, amelyeknek szalagjai közül sikerült feljegyezni a következőket:

Isten áldjon meg Pista — Grófék.

A legkiválóbb magyar színésznek — A nagyváradai magyar újságírók.

Síratunk — a Szigligeti Társaság.

A mi drága Madas Pistának — A szatmári színház tagjai.

A hálas tanulóifjúság — Madas Istvánnak.

Színésztársak szeretettel búcsúznak — A nagyváradai színház tagjai.

Drága Madas Pistának — Fodor Frigyesék.

A munkásság, hálája jeléül.

Isten veled drága Pista — Mariska, Martinescu.

A premonitriek őszinte részvétél.

A művészek és jóbarátok — a Heyman-színkör igazgatósága.

Kedves színészünknek — Parlagi Lajos és neje.

Szomorúan hiányzott az Országos Színészegyesület, valamint a vidéki magyar társulatok koszorúja. Egyedül a szatmári színház koszorúját hozta a temetésre Békefi Lajos.

A temetési szertartást a Gutenberg és a ref. énekkarok „Mert oly borus...” című megható gyászdalra vezette be Laszcik tanár vezényletével.

Gyönyörű beszéddel búcsúztatta el Sulyok István püspök a színészt s az egyháznak hű fiát. Lángoló szavakkal festette a veszteséget, amely halálával sujtotta azt az ezernyi embert, aki Madast szerette és szívbe zártta.

Tizenegy órakor helyezték a négylovas gyászkoosra a koporsót s megindult a menet végtelen sora a színház elé, melynek lépcsőit s környékét már ezrekre menő nép lepte el. A menet úgy-szólvá a gyászháztól a színházig ért, élén a zsidó liceum és a református iskolák kivonuló növendékeivel és tanári karával, akik sirva búcsúztak attól a színésztől, akit senki sem szeretett rajongóbban, mint az ifjúság. Utóközben a színház zenekara játszik gyászdalokat.

A színház előtt

Alig tudott befordulni a gyászkoosi a néptömegben a színház elé, mert mire a Körös-utcából a Mária királyné-terre jött a gyászkoosi, talpalatnyi hely sem volt a téren.

Hiábavaló volt a rendezők minden igyekezete, olyan tolongás, lármá, harc volt minden helyért, hogy a szónoknak, a színházi zene- és énekkar, a színészek, újságírók nem tudtak közel férni a gyászkooshoz.

Elsőnek a Gutenberg Dalkör és a Református Énekkar hatalmas közös kórusa „Lelkünk borítja néma fájdalom...” című szivbemarkoló gyászdal adta elő Laszcik Ernő karnagy precíz vezetésével, majd Marcus István színészeti felügyelő tartott román nyelven gyászbeszédet.

— Izsia ember, nagy művész költőzött el benne közülünk — mondotta. Összetörtén állunk a koporsója előtt annak az embernek, aki huszonöt éven keresztül szolgálta ebben a hajlékban a kultúrát, a szép és jó szentséget. Huszonöt évi munka után aludt békében...

Marcus István megragadó szónoki készséggel, erővel és lendülettel beszélt. Szívhöz ható mondatai könnyeket csaltak a megértők szemébe. Marcus István nem készült előre a beszédre, viszont a zsúfoltságban lehetetlen volt gyorsítani s így beszédét egész terjedelmében nem közölhetjük.

Hetényi-Dömény Elemér szólal meg a lépcsőfokon. Szeme kisírva, haját kuszálva a szél és hangja remegve indul.

— A távollévő Gróf László igazgató s a magam nevében búcsúzom téged Madas István, sorunknak osztályosa, büszke koldus és büszke király.

Hosszan, szépen beszél, szemét könnyek borítják és a körülötte álló színészek ajkán szavai nyomán felsír a zokogás.

Tabery Géza az újságírókar nevében búcsúzik:

— Most pedig mi szólítunk Pistám, magyar újságírók. Viharban és olykor derűben is családod s kartársaid után legközelebb álló, ijedt, megilletődött rokonaid. Feldörömbölünk hozzád fájdalomunkkal a kegyetlen vasajtón, amely az élet nézőterét ama földalatti kulisszáktól elválasztja, ahol minden lámpát kioltott már a nagy világosító.

Dörömbölünk, mint sok-sok örökszép jelenészdin, amikor lázas lelkesedés kergetett a színház földszintjéről föl a színpadra a legközelebbi uton a vasajtón át. Mindig sokáig nyílt az ajtó nekünk, mert valahányszor hozzád felrohantunk, mindig látásod türelmetlenségével voltunk csordultig tele. Most lassan értünk el a vasajtóig. Roskadozva hozott a lépcsőökig lépésünk és az érthetelenség megbénítja a gondolkodást. Pistánk, nem értjük azt a szerepet, amit tegnapelőtt dében lejtáztottál. Nem értjük a játszmát a két másik szereplővel: a hitveseddel és a kis fiaddal. Nem értjük a borzasztó szcenizációt, amelynek első diszlete egy egyszoba konyhás Körös-utcai lakás, második felvonása a színház oszlopai és a harmadik diszlet instrukciója úgy hangzik: egy sir a Rulikovszkytemetőben.

Nem értünk Pistánk, nem birunk érteni ebben a szerepben. Bizonyosságért dörömbölünk hát elke-seredetten azon a vasajtón, amiről azt sem tudjuk már szemedel-e vagy az élet javithatatlanságát igaztalan-sága. Dörömbölünk mint ahogyan újságírók verni szoktuk a színpadra vezető ajtót ha gyorsan, ha-gyon gyorsan, közelébe akartunk férközni annak a színésznek, aki az imént elragadott.

Dörömbölünk Pistám, de az ajtó nem nyílik. A zárba beletört a kulcs és a zár tegnapelőtt óta lassan rozsdásodik. Dörömbölünk és a vasajtó nem

nyílik meg többé és nincs vigasztalásunk, nin gasztalásunk.

Menj békességgel. Sirod nem olyan mély barátai szívünkben az úr, amit távozásod sebi-bánát ásójaival.

Pistánk, Isten veled!

Ullmann Sándor a munkásság, az ifjú-kások és a munkás szakszervezetek nevé-közönti utolsó útján a művészt, akinek — ő mondotta — egy szobás lakása volt, m-szegény munkás néposztálynak s akinek javulásáért küzdenek ok.

Parlagi Lajos mint régi színésztől megható és érzékenyen szép búcsút a hal-Gyönyörű beszéde mély hatást keltett.

A színészek, Madas István pályatársai-vében Darvas Ernő könnyekig meghatva bi-zik el a pályatársról, akit nem győznek sim-t.

— Ó jaj, a sorunkból dől ki egy! Embek-Egy nagy színész fekszik előttünk holtan. István, mindnyájunk drága Pistája. A színpad-hatatlanság szerelme. Az ő világa a színpad-minden idegélvén ráfőnődött. Ős komédiásv-magyar színjátszás büszkesége.

Ha megvilant a színpadon, pajnzán, csip-két szeme: jótékony meleg derű ömlött el a-cokon.

Isten áldotta tehetség volt, akinek pályája-ivelt oda, ahol a babér csengő aranyat is je-Szegény, vidéki színész maradt, naiv, gyermek-művész, aki az élet komisz valóságaival szer-teljesen védtelen volt. Hívó, emberszerető, jav-tatlan optimista!

A szíve ölte meg! A hevesen dobbanó, komédiás szív.

Mert ha jó az est és kigyul a rivaldafény, lobban a komédiásszív és tüzével gyújtogatja a-veket és miután lelkének minden kincsét, me-elpazarolta, szegényen elesik! Színész-sors-történet veled is drága Pistánk! S most itt áll-testvéreid a komédiában, busan, megtörtén, utolsó isenhozzád mondunk. Isten veled, d-testvér! Nyugodj békében!

A Szigligeti Társaság nevében Per-György főtitkár beszél.

A Szigligeti Társaság könnyező szemmel-meg koporsó előtt és kér téged magyar műv-álj meg egy pillanatra még, hogy elköszönjünk-köszönjek én is házad kapujában s elzokog-

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

Ma vasárnap dé 11-kor matiné olcsó helyárakkal

Tündér kisasszony arany kalitkában

A főszerepben: MARY PICKFORD.

Ezenkívül Giovanni mester mutatóványai.

Ma, vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor a

TEXASI FARMER

Georg Kaiser regénye 8 felv. Rendezte: Joe May, a főszerepben: Mady Cristians.

Dorian film!

Holnap, hétfőn 5, 7 és 9 órakor

PERDITA

Boccaccio után 7 felvonásban. A főszerepben: Bernhard Gostke, Werner Krauss, Xenia Desni, Hanna Ralph, Ivy Duke, Lionel Barrymore

Világ Áruház

értésti a vásárló közönséget, hogy az összes raktáron levő női divat-kelme és vászon raktárát soha eddig nem létezett olcsó árban elárusítja.

Siessen mindenki ezen kedvező alkalmat kihasználni!

mondani valóm. Gyengék vagyunk, hogy tudni tudnánk: csak könnyeink vannak.

E már ismered a titokzatos pecsétű üzenetet, Valaki mindnyájunk szívére tesz egyszer: nem olvasni tudsz az ég írásain, félelem nélkül a csillagokat, végtelenségbe látó szemeid nyitva állanak szíveink és tudod: hogy őszinte könny, minden szó; hogy nem tudunk illő színi sem, elfojtja bennünk a kifejező szokat a csigák.

Foltal az erdélyi magyar művészet büszkesége — től esti szellő, ki emlékezésünk boltozatán hang az emlékezésig. Istenem; egy alkonyi átropult az életünk fölött és megsejyenyül a tri erők, bölcsességünk: csak nézünk tévován, na gyermek, ki elvesztette az ösvényt.

Elmegy Madas Pista: de hagyta egy könnyűt a magyar szinpad deszkáin, amit látni nek mi is, itt maradt közönség, akit hosszú napok során át megtevesztettél derüddel, hogy könnyeidet, akinek lelke mélyéből ragyogó nyit a bitor örömet hoztál fel nap-nap után s reánk, mint szerelmes áradra drágaságaidat, fogjuk azt a könnyűcsikot, valahányszor át: a templomodon külsőbét.

Oh, úgy van az már egy idő óta, hogy a bálunk mindig nyitva az ajtókn s a sorsunk szent. Adunk, amit adhatunk, de Te, a szegény, szivedet adtad oda szépséges hivatásodért, miért adtad oda!

Mikor a halál leterítette előttem köpenyét, rálejt s itt hagy azokat, akik ezentúl csak tudnak panaszkodni, ha egyedül vannak, és k hangokat, mit éji órákon elhoz nekik a t: könnyeztet.

Es én most baráti és testvéri szeretettel elmon nek, hogy elszállni készülő lelkeid kit göngyölj lelkünkre zártuk súlyos pecsét ant és megértetük velünk és azzal a farsággal, akinek a te saját mezőidről hozott volt a mosoly, mit egy évtizeden át az tüztél: hogy akikért sírtál, vergődve könnyez nekünk hagyott, köteles örökség.

Rövid az ut, ami elválaszt ezentúl tőled: a k, amik a mi virágainkon tanyáznak, hozzád ennek mézed keresni és a mi szívünknek sem az meg az idő: hogy elfeledni tudnók, ha a terekabbak, legkötelesestűdőbbak hullanak ki tőlünk.

Egbeszárnyalásod utján megálltál egy pillá és mi homályos szemekkel nézve read: elbűntünk. Egy isten csókját hordtad a homlokod szerettél, szerettünk s azért, amit től nekünk adtál, nyugvó poraidban is áldjon az Isten!

A színházi zenekar Beethoven gyászinduló kezd és a hatalmas tömeggel lassan elindul zászkocsi a Rulikovszky-temető felé.

A sírnál

Fehér lepel borítja a temetőt. A föttől a, néhány lépésre, a katonai temető előtt a a nyitott sír a halottat. A sír mellett sír már Körösi Juci, Jósika Mici, Benes Ilona. A reformátusok halotti dalát, a 90-ik zsoltak második versszakát énekl a kántor, m a sírra helyezik a koporsót. Szabó Lajos trosi káplán szép imával s rövid beszéddel meg búcsút, aztán az Újvárosi Ref. Eneke-Laszczik tanár vezetés alatt „O távozol te tőlünk” című gyászdalt énekl, miközben egy órákor leszál a mélybe a koporsó és gyögyök, virágok, könnyek hullanak utána...

hat és félmillió leire büntették a kolozsvári Au bon gout cégét

Hosszu idő óta folyik a törvényszék Doboscsa előtt a kolozsvári „Au bon gout” cég, ille Bárdos Jenő tulajdonos selyemcsempészési

Bárdos Jenő tudvalevőleg két nagy bőrdobben csempészett be az országba. A csempészé-rajta fogták a vámtörvényszék és megbírságotlák. A bíróság a vámpert a nagyváradi törvényszék elé. A több ízben megtartott tárgyalásokon a vé-azt igyekeztek bizonyítani, hogy a csempé-rol felvett jegyzőkönyv nem szabályszerű és így ítélet nem törvényes.

A bíróság több napi tanácskozás után tegnap en hirdette ki az ítéletet. Tényként megállap-ia az ítélet, hogy a csempészésről felvett jegyz-nyv nem volt szabályszerűen felvéve. De akár a szabályszerű a jegyzőkönyv, akár nem, a két b-ol selyem mégis itt van az országban és minden-ülleték megfizetése nélkül hozták azt be, éppen t a bíróság.

hat és félmillió lei pénzbüntetéssel sújtotta Bárdos Jenőt, a kolozsvári Au bon gout cég tulajdonosát.

Pteancu Sándor Genfben utazott

Bukarestből jelentik: Pteancu Sándor vezérfelügyelő csütörtökön Genfben utazott, hogy a Népszövetség elé terjessze a kormány választatát a kisebbségi egyházaknak a Népszövetséghez benyújtott memorandumára.

A kormány a választatát elkészítése előtt az össze kerületi inspektoroktól jelentést kért a kisebbségi iskoláknak az Angheliescu-féle magánoktatási törvényjavaslat utáni helyzetéről. A beérkezett adatokat a kormány úgy csoportosította, hogy azok a kormány iskolapolitikáját igazolják. Tekintettel a magyarságnak Pteancu elleni erős ellen-szen-ére, a kormány Pteancu genfi utazását teljesen titokban tartotta. A vezérinspektor előbb Bukarestbe utazott és onnan a legna-

Az ítélet óriási feltűnést keltett kereskedelm körökben.

gyobb titoktartás mellett egyenesen Genfben ment.

Bukarestből jelenetik: A tegnapi minisztertanácsban, melyen Bratianu Jonel elnököt, Angheliescu ismertette azokat a változtatásokat, amelyek a magánoktatási törvénytervezeten teszt. A minisztertanács után a közoktatásiügyi miniszter nyilatkozott az újságíróknak és a következőket mondta:

— A minisztertanács apróbbat azokat a módosításokat, amelyek a saint-germaini békeszerződés utasításai szerint biztosítják a kisebbségeknek anyanyelvük használatát. Egyedülálló intézkedtek, hogy megfelelő ellenőrzés gyakoroltassék az iskolák felett, amelyekből a legszigorúbban ki kell zárni minden politikai propaganda.

A megszurkált Balázs né elmondia az izgalmas éjszaka történetét

A Pável-utcai családi tragédia áldozatát, dr Balázs Jenőné tegnap délután öt órákor sikerült kihallgatni Mustéciu rendőrkapitányának. A szerencsétlen sorsú Balázs né állapota súlyos, de nem életveszélyes. A kiállott izgalmas még mindig hatalmukba tartják a tíz kesszurástól vérző asszony idegrendszerét. Az ápoló-orvosok véleménye szerint, ha komplikációk nem állanak be, dr Balázs né pár hét alatt meggyógyul.

A véres tragédiát a következőkben mondta jegyzőkönyvébe:

— Férfem egy idő óta sűrűn fenyegetett, hogy megöl, ha nem intézem el az ügyességen az ő bűntényeit. En már annyit fizettem érte, hogy nem állott módomban többet reszkizni. A lakásból napok óta nem engedett ki, rám zárta a szobaajtót és senkivel sem engedett beszélni. Ha valaki jött, ő nyitott ajtót neki. Csütörtök délelőtt dr Vass Odón ügyvédnek panaszkodtam, hogy milyen borzasztó a helyzetem, ő akkor fülem hallatára kijelentette férjemnek, ha nem hagyja abba okatlan kintzásait, bevitet az elmeorházba. A csütörtöki nap nyugodtan telt el. Este lefeküdtem, éjszaka arra ébredtem, hogy a szobában ég a villany és férjem magának beszél, de hogy mit mond, azt nem tudtam megérteni. Szavakat hadarva fel és alá sétált a szobában. Ez nem volt szokatlan előttem, mert máskor is előfordult már. Hajnal felé újból felkelt a férjem, teljesen felöltözött és ruhástól ledült az ágyra. En újból elaludtam és arra ébredtem, hogy férjem

egy zsebkéssel többször a karomba szurt.

— Ellöktem magamtól s menekültem a szoba belseje felé s egy nagy ebédli asztal körül futottam, majd kiszaladtam a konyhába, melynek ajtaja azonban zárva volt s nem tudtam a folyosóra kimenekülni. Férjem folyton ezt kiabálta:

— Most nem fogsz kiszabadulni a kezemből, meggyilkollak...

— A konyhában, amíg én az ajtó fölnyitásával fázadoztam, férjem hátam mögé állt és hadonászott a bicskával, majd fölkapott egy nagy kést és azt többször a hátamba szúrta. A sikoltozására befutott szomszédok törték be az ajtót, én a havas folyosón összeestem, férjem pedig el-tutott.

— Kérem az urakat, ne engedjék, többet a közembe, mert én félek tőle és nem is akarok róla többet tudni.

Ezeket mondta jegyzőkönyvébe dr Balázs né. Férjét, dr Balázs Jenőt pedig az elmeorházba tartják megfigyelés alatt, az orvosok még nem nyilvánítottak véleményt az elmezavarodott ügyvédről.

Beszámíthatatlan-e dr Balázs Jenő?

A nagyváradi elmeorház V. pavilonjában, szép, világos szobának sarkában, törökösén kuporog a szerencsétlen Balázs. Karjai csupa véresek, most vették le a kötéseket róla s új kötést tesznek rá az orvosok. Arca borotvátalan, haja rendezetlen, szótanul nézi, hogyan kötözik sebeit, amiket akkor kapott, amikor ökleit bevágta a tüdőbe. A fehér ingből úgy emelkedik ki sötét arca, mint egy el-kárhozott angyalé. Megismer. Mereven néz rám. Pupillái kitágulnak, végül megszólít.

— Ni, mit keres itt?

Kezét nyújtja s visszarántja.

— Nem foghatok kezét, mondja, mert csupa seb és vér. Mondja, kérem, miért innak annyit rólam az újságokban? Hát minek az?

— Miért csinál ilyen rettenetes dolgokat?

Eddig nyugodtan beszélgetett. Most hirtelen ideges lesz.

— Mondja, kérem, meglátogatta a drága feleségemet? Hogy van?

Sírása tör ki.

— Jaj Istenem, miért tettem ilyent? Nem tudom miért?

A sírás erőt vesz rajta.

— Gondolja...

— Igen, igen, talán megél s maga kimászik a csávából. Hiszen annyiból kikeménygett már.

— De most minden összetört...

Othagytuk a síró Balázst, aki mindenre kezd emlékezni.

Dr Rusdea igazgató-őorvos a következőket mondja az asetről:

— Ha egy egyszerű beteg lenne ez a Balázs Jenő, akkor az ideális részéről nézném a dolgot s a kórimét könnyen megcsinálhatnám. De itt áll az ügyész, vádol s nekem nem lehet csupán azt mondani, hogy beszámíthatatlan, mert az ügyész és a bíró megkívánja, hogy adatokat adjak s alátámasz-

Huzella és Pfaff cég

összes árucikkait

mélyen leszállított árban

árusítja!

szam véleményemet. Meg kell tehát a beteget vizsgálnom. Hogy is állunk ezzel?

Most a melegsivű ember, a pszichiáter röntgensugarával világít be dr Balázs Jenő multjába, eleste s betegségébe.

— Született szegénysorban, talán degeneráltan. Ifjúságában szorgalom, törekvés jellemezte, azután ügyvéd akart lenni. Eddig minden ment, aztán elérkezett az önállósághoz. Talán valami elnyomatás, mellőzés, lenézés is szerepelhetett, de eddig ez csak kis sebeket hagyott lelkében, leteszi a doktorálust, kinnal, küzködéssel, ügyvéd lesz. Eleinte idealizmussal kezd, sikerei is vannak, de aztán jön a világot elárasztó anyagi gondolkodás s neki is azt kell csinálni, amit mindenki cselekszik. Itt már nehezebben megy a dolog, hozzáfog tehát a kevésebb fair ügyekhez, a vállalkozásai nem sikerülnek, a mások pénzét elkölti, nem iktatják be az ügyvédi kamarába. Hitelezői sürgetik, elutazik külföldre. Talán ekkor kezdődik nála a gyanakvás, mindenben ellenséget lát, pedig kis adósságokról van szó, amelyeket csak ki kell fizetni s rendben van minden. Külföldön nem boldogul, rosszak a viszonyok, numerus clausus van és zsidó is, vissza kell jönni. Hitelezői újból sürgetik, úgy érzi, hogy méltánytalanság történt vele, mert bírja az ügyvédség minden csinálóját, dolgozni is tud. Megházasodik, de a házasságba bevisszi a szorongást, amely aztán nem hagyja el. Lehet, hogy egy pillanatban neuropathia válik az szorongás s akkor elvész a tevékenysége, amely ki volt kezdve s így követhette el a tettet.

A beteg mindenne emlékszik, bánja tettet. Hogy beszámítható volt-e a kritikus pillanatban, azt csak hosszabb vizsgálata után tudom megmondani. A törvény 18 napot engedélyez e célra s én ezt igénybe is veszem. Véleményemet a beteg szociális helyzetének, multjának s a tett elkövetése idején fennállott lelki struktúrák figyelembevételével fogom megszerkeszteni.

Lungoea alezredes tragikus halála

Az elmúlt heten rövid szenvedés után elhunyt Lungoea János, a Nagyváradon állomásozó 33-ik tüzérezred alezredese öreg édesanyja betegágya mellett Karánsebesen. Lungoea János már békeidőben Nagyváradon teljesített katonai szolgálatot, a 34-ik honvéd-tüzérezredben harcolta végig a háborút mint kapitány. A nagyváradai úrtársaságoknak kedvelt tagja volt a mindig elegáns alezredes, aki a változott viszonyok után sem tagadta meg jóbarátságát régi ismerőseitől és barátaitól. Sokan emlékeznek Lungoea alezredesre, aki gyönyörű fogatán kocsizott végig nap mint nap a korzón. Egy évvel ezelőtt megnősült, Raffael Jolánt, egy köztisztviselőt álló úrcsalád leányát vette el. Boldog családi életet élték mostanig, amikor a 40 éves alezredes elragadta a halál.

Lungoea alezredes pár nappal ezelőtt táviratilag hívtak hetven éves édesanyja betegágyához, akinek egyetlen kívánsága volt a fiát látni. Az alezredes fiatal feleségével Karánsebesre utazott és önfeláldozó szeretettel ápolta édesanyját. A matrica állapotát láthatólag javult, amióta fia a betegágyánál tartzkodott.

A múlt héten kedden hirtelen rosszul lett Lungoea alezredes és pár napig tartó kínokkal a haláltusa után agyvérzésben meghalt. A köztisztviselőben álló családot földjéig a fia egyetlen fiuk halála, temetését a Karánsebesen állomásozó tüzérezred katonái pompával rendezte: ágyutalpon vitték utolsó útjára Lungoea alezredes, Karánsebes egész lakosságának osztatlan részvétele mellett. Lungoea alezredes halálhíre Nagyváradon is, ahol kiterjedt ismeretsége van, általános részvétet keltett.

Női kabát és ruhaszövetek határozott vásznak és bélesárak nagy választékban. Tisztviselők árendéjében részesülnek.

Hajnal és Rózsa cégnél

◆ SZÍNHÁZ ◆

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután fél 3 órakor: Cseregyerek, operett, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 63.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Csodaszarvas, drámai újdonság. Mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 66.

Vasárnap este: Yus-Hi operettújdonság második. Sorozatszám 67.

Hétfő: Yus-Hi operettújdonság 3-szor, A) bérlet. Sorozatszám 68.

Kedd este: Yus-Hi, operettújdonság 4-szer, B) bérlet. Sorozatszám 69.

Szerda este: Diadalmasszony operett, új betanulással, Zöldhelyi Anna szerződött tag első fellépése. Bérleten kívül. Sorozatszám 70.

Csütörtök este: Román előadás.

Péntek este: Diadalmasszony operett, új betanulással, Zöldhelyi Anna fellépésével, B) bérlet. Sorozatszám 71.

Szombat délután fél 4 órakor: Jó gyermek Mikulás délutánja, olcsó helyárakkal. Sorozatszám 72.

Szombat este: Erdélyi Népkisebbségi Újság-írók tisztelőre rendezett diszlokádás, Kádárné Izsáki Margit vendégfellépésével és Pippa táncol dráma. Bemutató, bérleten kívül.

Vasárnap délután fél 4 órakor: Kis huncut, operettújdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 74.

Vasárnap este: Román előadás.

Hétfő este: És Pippa táncol, dráma 2-szor, Kádárné Izsáki Margit vendégfellépésével A) bérlet. Sorozatszám 75.

Kedd este: Román előadás.

Szerda este: Canio, repriz, bérleten kívül. Sorozatszám 76.

A SZÍNHÁZI IRODA HÍREI:

— Vasárnap délután Cseregyerek és Csodaszarvas. Két mérsékelt helyárú előadás lesz vasárnap délután a színházban. Fél 3 órakor a Cseregyerek operett kerül színre az operettensémi legjobbjával a főszerepekben, fél 6 órakor pedig csak felnőttek részére a Csodaszarvas nagysikerű dráma, amely a feltélenység problémájával foglalkozik, van előadás. Mind a két délutáni előadásra már csak szórványosan kapható jegy.

— Yus-Hi premijerje. Tegnap este volt a Yus-Hi című csodálatosan szép operett premijerje. Amit ez a nagyszerű, hangulatos mesejű és gyönyörű muzsikájú operett nyújt, az a legkényesebb és a legmagasabb igényeket is kielégíti. Az igazgatóság a legnagyobb áldozatkészséggel állította ki ezt az újdonságot, gyönyörű díszletekkel és kosztümökkel, a szereplő

művészek pedig lelkes ambícióval művészteljes labavetésével biztosítják a Yus-Hi első és sorozatos sikerét. A Yus-Hi főszerepét Gaizler Lola, Bellák Aranka, T. Pogány Simon Évi, Tompa, Páger, Stoll és Sós szék. A rendezést Hetényi Elemér közreműködésével teszi közzétételé. A vezényelő Békefi Mihály dirigálja. A Yus-Hi ma vasárnap bérletszínházban, hétfőn A) keddi bérletben kerül színre.

Heyman-szinkór heti műsor:

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Elővételi pénztár délelőtt 10 óráig.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: „Japán-sziget kincse” regényes dráma Alice C. houn-nal a főszerepben.

Hétfőn 5, 7 és 9 órakor: „Japán-sziget kincse” regényes dráma Alice C. houn-nal a főszerepben.

— „Japán-sziget kincse.” Egy igazán felvonásos társadalmi drámát fogunk látni a Heyman-szinkórban. A film szívesen nagy szerű felvételekben ma és előzőn a Heyman-szinkórban. A film szívesen felülmúl minden kiállításos filmet, eddig bemutatott, minden felvonása egy-egy érdekes. A főszerepet Alice C. houn, egy fiatal csodaszép filmprimadassza. A „Japán-sziget kincse” először szombat és vasárnap délután 3 órakor kezdődik teljes zenekarral, ezek mérsékelt helyárak. Az 5, 7 és 9 óras előadások rendezés helyárak mellett lesznek meg.

— „L'Orient — a Kelet.” Harry L. és Helena Mackovszka fellépésével vetítésre a Heyman-szinkórban kezdve e nagyszerű feletti film, mely Nagyvárad e két kedvenc filmművésze csodákat produkálnak.

* Schwimmernél naponta három friss a teatisemény.

Ócska bőrkabátja

vadonat új lesz, fia rendbehozatja, átveszi. Tufcsónál, Baross-utca és V. Mihály (Nagyipiac-tér) sz.

Apolló mozgószínház

Vasárnap, hétfő és kedd

Mindent egy asszonyért

A feltélenység és a lovagias szerelem drámája 7 felvonásban.

Rendezte: Mosjoukine. — Főszereplők: a legnagyobb orosz művész

Előtte: Zígottó! 2 felvonásos kacagtató burleszk

Veszünk bútorokat, szőnyegeket

teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kasszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. — Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia

bútor, szőnyeg és régiségkereskedők, Strada General Mosoiu, (volt Mezey Mihály-utca) 10. szám.

Creme Simon

trebuie aplicată pe pielea încă umedă, după ce v-ai spălat.

Neavând nici un corp gras, ea se dilată venind în contact cu apă și este de ajuns un ușor masaj ca s-o faci să pătrundă în porii pielii. Uscăți și catifeleți apoi pielea cu Pudra Simon.

Prin întrebuințarea rațională a Creme Simon veți evita orice aspect lucios al feței Dn. și vă veți păstra frăgezimea tinerească a tenului.

LELKI KLINIKA

Ebben a rovatban a szerkesztőség minden olvasónak választ ad olyan lelki problémákra, amelyekben nem találja meg a kiutat. Csak azokra a levelekre válaszolunk, a melyeknek írója fenntartás nélkül, teljes őszinteséggel tárja fel a helyzetet, az okot s a körülményeket, amelyek őt a felvetett problémához vezették. Minden levelet, melyet választ adtunk, megsemmisítünk, vagy visszadunk.

A nővér udvarlója

Az első levél, amelyet hozzánk intézték, egy fiatal leánytól ered. Tanácsot kér a következő különös esetben:

Évek óta jár házunkhoz egy fiatalember, a évvel idősebb nővéremmel foglalkozik. Ők megismerkedtek, én kisleány voltam, és ismeretség úgy tűnt fel nekem, hogy egy pajtásra találtunk. Velünk jött a táncmulásokra, együtt mentünk a kirándulásokra, bari hegyek közé s ott volt néniem mellett az udvarló minden nyáron. Szívélyes, őszinte, minden beszeltünk egymással s olyan barátság jött ki közöttünk, mint amilyenről az amerikai tárgyu regényekben olvastunk. Annnyit vettem észre jó idő múlva, hogy otthon nagyon sajnálom látják a fiatalembert, de nagynéném nagyon szívesen megengedte:

— Nehogy azt higgye fiatal barátom, hogy én leányt (a néniemet) feleségül adják magának. Az anyja még fiatal asszony s nem is gondolja, hogy anyós legyen.

— Erre anyám idegesen megjegyezte, hogy nem volna ilyenekről beszélni s ő nem adná feleségül fiatal leányát, ő is korán ment ki, 17 éves korában, nem is élvezte a fiatal életet, a gyermekszobából minden átmenet nélkül a másik gyermekszobába került, ki se látta magát bálozni, mert jöttek a gyerekek s azt kellett ápolni s nevelni. Elég volt neki a gyermekszobából, nem engedte, hogy két lány a sorsra jusson.

Ekkor jöttem rá, hogy néniem udvarlójában rejlett látnak, aki idejekorán feleségül akar venni. A fiatalember meghökken s valami olyat magokott, hogy ő bizony nem is gondolt ilyenre, ő csak azt mondta egyszer, hogy ha a néniem lelkinyugalmát károsítja volna, tudja a kötelességet és rengetegre áll, ha így kívánják, de ez egy egyetemes lovasias kijelentés volt s világért se akarunkat nagyanyává tenni, amitől még mindig fiatal anyáknak, úgy látszik, erősen félt.

Történt ezután nem sokára, hogy a néniem udvarlója megírtította látogatásait. Ha el is ment hozzánk, keveset foglalkozott néniemmel, hanem velem barátságosan beszélgetett. Egy kiránduláson, amelyet Erdélybe tettünk, mégis megkerültünk össze, hogy néniem elől ment a fiatal udvarlójával, én pedig hátul ballagtam egy ideig. Egyszer visszafordult a néniem udvarlója, és ő is a barátjához, azt mondja:

— Eredj oda a kisasszonyhoz, mulatásod.

— Mi történt? — kérdelem tőle.

— Semmi. Csak nem érdekel, amit mond. Egyen zaklat, hogy mondjak neki valamit, lelkem vidám, de engem nem érdekel. Hiába, nem tudok vele beszélni, nem érdekes, amit mond. Ettől kezdve velem foglalkozott, kedves volt, jókedvűen beszélgetett. A néniem, aki is fiatal leány, eleinte zavarta a beszélgetésünket, később sértődötten hátat fordított. Egyszer ma is érintkeznek ugyan, ő és a néniem, de az udvariasságból. En lehetetlen kerülnöm az ifjút, de utánam jön s nem rejti el, hogy szeret nem lenni.

És most mit tegyek? A néniem haragszik, mert én passzív viselkedem a volt udvarlójával szemben. Kínos ez a helyzet s nem tudok segíteni, mert ha el is rejtozom, a fiatalember nyomomban van. Szabad-e nekem észrevenni, hogy a néniem volt udvarlója engem szeret? Mit tegyek, hogy ebből baj ne legyen közöttünk?

Válaszunk a következő: Az eset nem olyan lyos, kisasszony, amilyennek hiszi. Nem első elő, hogy az udvarló irányt változtat s a fiatalabb mellé szegődik. Igaz, hogy a házasságra ámitó nővér zokon veszi azt, ha az udvar-

lója szívesebben foglalkozik a hűgával, de ezt erőszakolni hiábavaló. Tovább kell tehát folytatni a korrekt magatartást s ha a fiatalember ennek dacára is maga mellett marad, akkor ő fogja megmondani, hogy kit akar feleségül venni. Amint a levélből kivehető, a néniével való rövid udvarlás egy közömbös érintkezés volt, gyerekes szórakozás. Mert, ha az ifjút nem érdekli, amit néniem mond, annyit jelent, hogy nem szerette s nem szereti. Hogy maga hogy kerül ki ebből a helyzetből, nem tudjuk. Mindig csak egyenesen kell viselkednie, becsületes eszközökkel harcolni a jövőért, nyíltan beszélni néniével és a fiatalemberrel. Majd jön a néniének is valaki, aki nekivaló s akkor rendbe jön minden. A főkérdés az, hogy van-e az udvarlónak egzisztenciája, hogy házassodhasson. Mert ha nincs, ha ő is leépített tisztviselő, vagy állás nélküli, akkor az egész elméleti értékű, mert mindegy, ha akár néniét, akár magát nem veheti el, mert nincs mire házassodni. Addig az egész játék és időtöltés.

Pesten jólét van...!

Írta: Bíró Imre

A piacokon halmokba rakják a kofák a zöldséget, virítanak az almák, óriási kosarak roskadoznak mázsányi krumplitömegek súlya alatt s az egész hatalmas térség a jólét, a bőség látszatát vetíti. A sorok között hullámlazdik a nép, alaktalan és furcsa ember-csomók, nők, férfiak kosarakkal, ládákkal ordítva, lihegve, törtetve. A levegőben ropkodnak a számok és egykedvűen himbálja a szél a felkapott papírhulladékok. A piac, — mint egy izgága vén ember, aki nem tud egyhelyben ülni, hanem ide-oda járkál, morrog, zsörtölődik — a piac él, tülekedik, lökdös és beszél. Szoros a hely, összecsömörölnak a sorok, a nagy tolongásban feldűl egy-egy kalarábés kosár. Ki törődik vele — a gazdáján kívül? Az emberek rohannak, egymást taposkál, mintha ismeretlen pánik loholna a nyomukban, nem pedig egy jól megtermett kamasz, akinek a vállá rogyadozik a megrakott kosárról. A kosárban alma van, szép piros, meg sárga alma. Egy véletlenül kihull, utána még egy... még egy. A fiú látja, de nem törődik vele. Nem veszi fel. Minek? Hiszen Pesten jólét van...

A kávéházban már nem lehet helyet kapni. Minden asztal mellett heten-nyolcan ülnek. Kereskedők, ügyvédok, vállalkozók, magasak, alacsonyok, barnák, szökek, inkább kövérek, mint soványak. Hatalmas csontkeretes pápazsemek üvegablakain jár táncot a csillárnak gúnyolt lámpák fénye. Mozdulni nem lehet. A szétvetett lábakon, össze-vissza hányt székek között izzadó pincérek egyensúlyozzák megrakott tálcáikat. Csapkodják az ajtókat az új vendégek, körülnéznek, kiül az arcukra a méreg, a bosszúság; hiszen nincs egy üres, egy csendes sarok. Hét óra és mégis elkéstek. Ilyen pech, ilyen pech! A kártyaszobába is alig lehet bemenni, mert a ruhatár bundái szétpúposodnak és eltorlaszolja a bejárat. De különben is elfoglalta a helyet a cipő, a Dohány-utcából. Svindler, gazember, kávéházba jár, kártyázik, mintha nem is tartoznék milliókkal Vajdanak.

— Á... Van szerencsém Svarc úr... egyszerű színből van!... Csak tessék, tessék, úgy sem ülök le... A füst szép lassan emelkedik a boltzat felé, körülöleli a lámpákat, ráül a gipsz reliefekre, belemáshoz a szemekbe, reszeli a torkokat, de édes istenem, ki törődik most ilyesmivel, amikor ott ül baloldalt a néger primadonna. Itt ingyen lehet látni, csak kávé kell rendelni őt

zsemlyével, mézzel, vajjal. — A kávéház zúg, harsog, a cigány unottan reszeli a húrokat. Nagyon tetszik. Egy magas cvikkeres úrnak különösen tetszik, mert egy száz-ezrest tesz a cigány tányérjára. Búszkén, gögősen, hivalkodó pózzal, mint aki tudja, hogy két elemi és ugyanannyi tánciskola áll a háta mögött, no meg aztán itt van Salgó is a Király-utca sarkáról, ott ül kérem a második oszlop mellett és olvassa a terménypiacot, az is látta. Ez maga megéri azt a rongyos száz-ezrest. Hát nem?

Különben is Pesten jólét van...

A Vigszinházban a Madonna megy. Cimszerepben Gombaszögi Fridával. Jó darab, rossz darab, elvégre ez igazán mellékes, de hát hogy maradhat el az ember onnan, ahol jelen van „mindenki”.

Az első gong ütés már elhangzott. A büffé, a folyosók ontják magukból az embereket. Elegánsak, frissek, jólápláltak. Ott áll egy úr, akin széles Lavallier nyakkendő van megkötve a la Mangold Béla Kolos. Arrább egy úrnak keskeny a kabátajtókája. Tavalyi divat. Régmúlt. Lenézik. A hosszú plüss szőnyegen le-fel hullámlzik a tömeg.

Milyen leszállított karácsonyi reklamárad

HAAS LIPÓT
LINOLEUM

és szőnyegkülönlegességi áruházában,
ahol olcsó árakban óriási választék mellett vásárolhat

Főtelek:

ORADEA-MARE

Mul. Reg Ferdinand 5.

Lerakatok: CLUJ, TIMISOARA

Legjobb gyártmányú hó- és sárcipő:

Női sárcipő lei 275 Férfi sárcipő lei 330

Női hócipő lei 490 Férfi hócipő lei 570

Felöltőszert gummikabátok

a legnagyobb választékban, elegáns fazonban Lei 900 -tól

Viaszosvászon

prima minőség, gyönyörű mintákban

80 cm. széles mtr. Lei 100-

100 cm. széles mtr. Lei 125-

115 cm. széles mtr. Lei 145-

Bőrvászon

Kárpitosok, kocsigyártók és könyvkötők részére nagy választékban, 115 cm, széles Lei 115-től.

Linoleum

szébbnél-szebb mintákban

70 centiméter széles Lei 150-

90 centiméter széles Lei 190-

Padikebevonásra miniatűr, vagy parkettlinoleum 200 cm. széles négyzetméterenként — Lei 210-

Kapható 250-300 cm. szélességben is

Szőnyegek

Strapa futószőnyeg 70 cm. széles Lei 98-

90 cm. széles Lei 149-

Agyleő szőnyeg „Bucle” Lei 145-

Ottomán-takaró „Karamanie” Lei 120-

Két oldalt használható ebédőszőnyeg 200x300 méretben, nagyon szép mintákban Lei 1730-

Plüsch szőnyeg

gyönyörű mintákban 200x300 — Lei 4300

Legjobb minőségű plüschszőnyeg mtr. 515

Függöny

szébbnél-szebb mintákban — Lei 570

Ezenkívül nagy választék faliszőnyegben, lábtörők, mindenféle gummiárak, tornacipők, sárcipők, játékaru, gummilabda stb. stb. etc.

Eladás nagyban és kicsinyben!

**Előkelően..jutányosan
ruházkodni**

DARABONT & SZIKSZAY
cégnél lehet, Ferd. király (Rákóczi)-ut.

Bókol, nevet, mosolyog, udvarol, egymást kémleli, dicséri és szapulja, de egyszersmind arra is figyel, hogy gróf Bánffy Miklós leült leült-e már a helyére. Első sor egy, zsöllye, baloldal. Még nem ült le. No akkor még van idő. „Istenem — sóhajtja egy lorgnettes hölgy — milyen jól áll neki a szmoking. Nemhiába gróf. Mintha Rodolfo Valentinót látnám... Azon volt ilyen elegáns szmoking — odahajolt a másik lorgnetthez — tudja Stefi a „Szerelem vándorában“, csak hogy az a slusszban keskenyebb.”

A gong másodikikat üt. Bánffy leül. A páholjok felett eloltják a tejüveg burkolatu lámpákat, a középső nagy csillár azonban még ég és különös, fátyszerű fénnel szórja tele a páholjoszorút. De a sötét páholjok öléből apró, villogó lángok felegetnek a szerény óriásnak. Ezernyi drágaköből záporozik, szikrázik a fény, a csillogás... a gazdagság... és a parvenü gögje.

De csitt! A gong harmadikat üt. Köhögés, selyemsuhogás, fészkelődés eltompul, csak egy elkésett uracs szalad végig a székoszlopok között, miközben bántóan csikorog a lakkcipője. Uj.

Pesten jólét van...

Az Andrassy-úton végigkacagott a nap. benézett a padlásablakokon, bekacsintott a kávéházakba, végignyújtózott a villamosok rézrúdjaiban s bearanyozta a fáradt Pestnek télszélbe induló halántékát. Dél van. Az emberek sietnek, szaladnak az utcákon, ki kell használni azt a kis időt, amit a délelőtti munka és a délutáni robot között enged — a civilizáció. Az egész Andrassy-út nyüzsgő, zakatol, sodródik. Kocsik, autbuszok dübörögnek, puffognak a kiállhatatlan motorbiciklik. Fix-pont csak egy van az Oktogonon, a rendő. A nap bekítő sugárral omlik az úttestre, egyformán juttatva melegéből embernek, állatnak s még a fonyadt falevelek is felemelik fáradt tekintetüket, hogy szemébe nézzenek a fénynek.

Ahol az Andrassy-út átszeli a Liszt Ferenc-teret, a Palermo-kávéház előtt ketten mennek. Egy fiatal férfi és egy fiatal hölgy. Beszélgetnek. A férfi kezdi.

— Nem mentek el a télen valahova?

— Sajnos... igen.

— Hogy-hogy?

— A sajnos csak azért mondtam, mert nem mehetünk Saint-Moritzba. Megint Abbázia megyünk, mint tavaly előtt. Oh Dénes, ha tudnád, hogy gyűlölöm Abbáziát az utalatos babérfaival és Maggioréjával.

— De kérlek drágám, jusson eszedbe, hogy Saint-Moritz... kissé, hogy is mondtam... izé... drága. Elvégre Abbázia is...

— Ugyan hagyd azt a ronda Abbáziát. Hát mondd, hogy húszmillióba, mondd, hogy huszonöt millióba fog kerülni! Dénes, mondd hát pénz ma huszonöt millió!

Dénes hallgatott. Mit tudott volna mondani? Inkább hallgatott és gondolkodott. Gondolkodott azon, hogy egy ilyen értelmes, tanult ember, mint ő, (mert elvégre ennyi szerényelenséget fel lehet tételezni egy Dénesben), hogy mondhatott olyan ostobaságot, hogy Pesten nincs jólét?

Mikor jólét van...

A sebészeti klinika hatalmas előadó-műtőjében vagy kétszázan szorongunk. Medikusok. A tanár, a nagy sebész az idegsé-

rüléseket magyarázza. Csend van, csak a professzor hangja hallatszik, kísérve a ceruzák zörejét. A terem ajtaja csendesén felnyílik, belép egy szolgáló, odamegy az egyik asszisztenshez és sűg valagít.

A tanár idegesen néz arrafelé és nyersen odaszól:

— Mi az?!

— Engedelmet kérek méltóságos uram, egy ember összesett a klinika előtt...

A tanár összeráncolta a homlokát:

— Hát nézzék meg, mi baja, az előadást nem lehet zavarni... azaz... hozzák be azt az embert!

Néhány másodpercnyi várakozás. A tanár szórakozottan játszik egy csipesszel és kinéz az ablakon. Odakint, a klinika kertjében hervadtan szállingóznak a falevelek.

Az eláult embert lassan behozzák, lefektetik a műtőasztalra. Hosszú, komor, sovány alak. Az arca valósággal áttetsző, sápadt, beesett. Mintha Luca Signorelli, vagy Francesco Francia vértelen, roskatag Krisztusait látnám. Maga az élő fájdalom.

A tanáregedek sűrűnek, forognak, locsolnak, dörzsölnek, élesztik az ájult embert. A professzor még mindig szótlan, mozdulatlan. Hidegen és keményen néz, mint egy olyan ember, aki jól ismeri a Halált és hűséges futárját. A Szenvedést. A beteg lassankint magához tér, a szája már mozog, hogy Gulyás Istvánnak hívják... tanító... és öt nap óta nem evett.

A csend hirtelen dermesztővé válik. Megkövülten nézünk össze az élet e rémtette előtt.

A gögös és kemény tanár pedig lassan lehajította a fejét a mellére és — ha hinni lehet az első asszisztensnek, aki közvetlen mellette állott — sötét arcán végigpergett egy könnycsepp, amelyet lassan beivott a fehér köpeny...

Azt olvastam a napokban egy bécsi lapban, hogy Pesten jólét van.

Nem gyári munkák, hanem 37 kis műhely masszív, szolid termékei vannak kiállítva a

Asztalos mesterek Butor csarnokában

Strada General Moşulu (Mecsei Mihály-u.)

ahol a legerényesebb kiváncsólattól a legmagasabb igényekig a legújabb stílus modern bútorok és kárpítmunkák állnak rendelkezésre a vásárló közönségnek bámulatos olcsó, önköltségi árban.

ÉRTESÍTÉS

Uri szabóságomat egy a mai kornak megfelelő RUHA TISZTÍTÓ és JAVÍTÓVAL kibővítettem, ahol is bármilyen elhanyagolt ruhák felelősség mellett OLCSON és SZAKSZERŰEN KITISZTITVA, JAVITVA és azután pontosan házhoz szállítva lesznek

FELVEVO ÜZLETEK

Strada Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 17. szám Mandel, Unirii (Szent László)-tér 5. traf

Biró László
uri-szabó ruhatisztító osztály
Str. Ciorogarii (v. Uri-utca) 2

„Wimpassing”

sár- és hócipők a legjobbabbak!

Csillagalaku piros védjeggyel.

Női hócipő!

Wimpassing gyártmány
Lei 490.

HAAS LIPOT LINOLEUM gyári fő-raktára
ORADEA-MARE
Bulevardul Regele Ferdinand 5. szám.

Torna cipő:

31-től 35-ig	—	—	Lei 130
36-től 42-ig	—	—	Lei 155
43-tól 46-ig	—	—	Lei 185

Nem mindig csempész az, aki pénzt akar kivinni az országból

Csak a múlt hónapban irtuk meg a bánffiházi református lelkes tragédiáját, aki a debreceni kórházban ápolásban levő feleségét akarta meátogatni és nagyobb összegű lei-pénzt akart a kórház kiutazására átvinni. A szerencsétlen párt aki aligha ismerie a vámrendeletek légióját, csempészés miatt egy évi fogházra ítélték.

Néhány nappal azután tárgyalta az ítéltábla Slinger Anna amerikai állampolgár felebbezését, aki a törvényszék hasonló csempészés miatt egy évi fogházra ítélt. Slinger Anna, amerikai állampolgár hazajött, hogy a Bánátnak örökölt bírói eladja. A bírókört kapott pénzt dollárokról adta be, és hogy a pénzt el ne veszítse, egy ezerdolláros bankjegyet ruhájába varrt. Ezt a csempészésnek minősítették. Dr. Simonca bíró, a nő védője, valósággal könyörgött a bíróságnak, hogy méltányolják a szerencsétlen asszony helyzetét, akinek eszéigában sem volt, hogy csempész. Az ítéltábla szótóbbsséggel helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

Dr. Simonca dr. felhatalmazást jelentett be a legújabb semmitőszékhez, ahol egy hét alatt kiűzték a gyűjtő tárgyalásra. A semmitőszék álláspontja az, hogy Slinger Anna nem akart csempészni és felmentették a vád következtében alól.

A tegnapi tárgyalás ítéletét táviratilag közzétették nagyváradi fogház igazgatóságával és Slinger Anna amerikai állampolgárt tegnap már szabadon is helyezték.

A semmitőszék ítélete elvi jelentőségű, mert a bíróságok — a döntés bizonyítja — nem tekintik minden esetben csempészésnek, ha a vámrövidítés nem ismerő emberek pénzét akarnak átvinni a határon.

Gyomorfájás, gyomornyomás, fejfájás, álmatlanság és rossz emésztés a természetes Ferenc József! Késérővíz használata által gyorsan elmúlik. A orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar Ferenc József vizről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és kiskereskedésekben.

Gyomorfájás, gyomornyomás, fejfájás, álmatlanság és rossz emésztés a természetes Ferenc József! Késérővíz használata által gyorsan elmúlik. A orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar Ferenc József vizről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és kiskereskedésekben.

Veszek szőnyeget, zongorát, regiségeket, egész lakberendezést. — Telefon 11. — Regele Ferdinand 14. sz.

Menyasszonyi kelengyék tervszerű készítését és összeállítását a legjobb anyagból

Hajnal és Róza cégnél
szerezhetők be.

Viharok és hóföregtegek dúlnak világszerte Hajók és emberek pusztulnak el az orkánban — Egy Budapestre induló hajó negyven utassal zátonyra került Baja előtt

Az időjárásokorát érjük és tegyük hozzá mindjárt, hogy a legbiztosabbnak ismert meteorológus sem csalhatatlan. Eppen lapunk mai számának más helyén közöljük egy kiváló fizikusnak véleményét, aki érdekes fejtegetésének rezüméjeként megállapítja, hogy az ideai tél enyhe lesz. Amióta ezt a jóslást meghozta és a sajtó szárnyain bejárta a világot, ez idő alatt a végére kifürkészhetetlen természet gondolt egy nagyot — még pedig a leadott előkelő jóslásnak éppen az ellenkezőjét. Az elmúlt hetek valójában enyhe időjárását néhány nap óta hófúvás, erős északi szél, majd kemény fagy váltotta föl.

A világ minden részéből orkányszerű hóviharak jelentenek, hajók és emberek pusztulnak el a nyílt tengeren. Jütland északi és déli vidékein és a Fünöken tegnap orkányszerű hóvihár dühöngött, amely az egész forgalmat megbénította, táviró- és telefonpóznákat döntött ki, megakasztotta a hajóforgalmat. Ötven halászbárkáról nincs hír, amelyeket a Keleti-tengeren lepett meg a vihar. Négy gyermek a hófúvásban megfagyott.

Amszterdamból táviratozzák: Tegnap este Hollandia nyugati vidékei felett heves hóvihar vonult el. A viharban sok hajószerecsétség történt. Terschelling sziget északi partján az Ellen Larsche német gőzös, amely Rotterdamból szénrakományt vitt Németországba, zátonyra jutott. A tizenhét főnyi személyzetet mentőcsónakokon biztonságba helyezték. A Flensburgból Londonba menő Irmgard gőzös is bajba jutott Terschelling sziget északi partján. A hajó erősen megrongálódott, elvesztette egyik csavarját. Miután a legénység nem akarta a hajót elhagyni, egy hollandi vontató gőzös Nieuwe Diepp kikötőjébe vontatta. Ostende mellett a Broghton angol gőzös már-már elsüllyedt, de a Larissa német vontatógőzös még idejében segítségére sietett és Hoek van Holland kikötőjébe vontatta.

Budapesti jelentés szerint Baja mellett is, az óriási viharban, szerencsétlenül járt egy hajó. Szombat délután negyven utassal Mohácsról indult el a magyar Dunagőzhajózási Társulat „Joseph Karl” nevű gőzöse, hogy Budapestre jöjjen. Délután három órakor a Dunára hatalmas köd ereszkedett, majd rettentő hó és szélvihar támadt. Az utasokkal és áruval megterhelt Joseph Karl — eddig még ki nem derített okból — tulságosan közel merészkedett Baja közelében a parthoz, nekifutott egy kőrakásnak és zátonyra került. A hajó egyszerre három helyen nagy kiterjedésű léket kapott és a hajót másodpercek alatt elborította a víz és a „Joseph Karl” süllyedni kezdett. Már a hajó szalonjait és alsó fülkeit is ellepte a víz. Szerencsére a hajó kormányosa nem vesztette el lélekjelenlétét, egyet fordított a kormánykerék — és a hajóval egyenesen a part felé tartott és egy homokzátonyon megült.

A hajó utasai az összeütközés alkalmával ég-

zengéshez hasonló recsegésre riadtak fel. Irtózatossá vált a helyzet.

Különösen a hajó szalonjában, ahol a hajó hat hölgyutasa aludt. Ezek az ijeszto recsegésre felébredve, nyomban rá már a víz áradását is hallották, sőt pár pillanat múlva már a szalon ajtaján betóduló vizet is látták. Elképzelhető, hogy milyen félelem szállta meg a szalonban álmukból felriadt nők szívét. Sikoltozva, sirva rohantak a fedélzetre, ahol ekkor már összegyűltek a férfiutaskok és a hajó tisztjei meg a legénysége is. A hajósok persze nem vesztették el a fejüket. Tudták, hogy a zátonyon ült hajót már nem fenyegetheti közvetlen veszedelem, igyekeztek tehát az utasokat megnyugtatni. Az utasok közül legrosszabbul a Joseph Karl vendégloknak felesége járt, aki levetkőzve aludt fülkéjében és a lármára felébredve, meg a betóduló vizet zajától megriasztva, úgy ahogy álmaiból felébredt, egy szál ingben szaladt fel a fedélzetre.

Már teljes sötétség borult a Dunára, amikor megérkezett a várvavart segítség, Mohácsról egy órai késéssel elindult a Szent István gőzös, amely a MFTR egyik személyszállító hajója. A Szent István parancsnoka, Farkasics Béla, amint észrevette a Joseph Karl baját, a Joseph Karlra küldte a matrózait, hogy az utasokat meg a Joseph Karl áru- szállítmányát vigyék át a MFTR hajóra. Jó egy órán át tartott, amíg teljesen kiürítették a Joseph Karl. Miután Farkasics kapitány meggyőződött, hogy a Joseph Karl most már nem érheti baj, a hajó megmentett utasait és szállítmányát Budapestre hozta, ahová teljes hat órai késéssel, éjjel 2 óra helyett reggel 8 órakor érkezett meg.

**DIVATRIDIKULOK nagy választékban
SZABO J. fésű árúházban, Sas-passage.**

Elég, ha egyszer figyelmeztetjük a Nagyközönséget arra, hogy december 15-én lesz megtartva a kisenevi nagy osztálysorsjáték húzása, 338 nyemremény 1.000.000 lei értékben. A nyeremények 250, 100.000 lei. — Sorsjegyek darabonként 20 leiert kaphatók a Rudolf Mosse hirdetési vállalatnál, Cluj, Strada Regina Maria 37. „Kisenevi osztálysorsjáték jelige alatt a pénz és portóköltség előzetes beküldése mellett.

A babájának,

a mamájának, a feleségének és mindenkinek

csak

Lukács cégnél szerezhető be

mérsékelt áron csekély

heti vagy havi részletfizetés

mellett, ahol nem számítják fel részlet üggye alatt a szokásos részletárakat.

Bizonyítékul alantí árlapunk:

	Részpénz	3 óra	5 óra		Részpénz	3 óra	5 óra
3 m. 140 széles szövet 1 komplett férfi ruhára Lei	630	660	690	1 vég 23 mtr. szepességi vászon . . . Lei	1196	1256	1316
250 m. 140 széles kockás szövet egy női kabátba ..	750	788	828	1 kész férfi raglán	2800	2940	3080
3 m. dupla sz. kockás és ciklos szövet 1 női ruhára ..	450	473	497	1 kész férfi ruha vagy méret után . .	2850	2900	3100
3 mtr. angol zephir egy férfi ingre	180	189	198	1 kész női kabát vagy méret után . .	2800	2940	3100

Az indus-zenéről

Az indus-muzsika lényegét még kevessele ez előtt csak az indológusok s a keleti kutatók ismerék. A zeneirodalom történetében említést találunk arról, hogy 1784-ben Sir William Jones írt egy nagyszabású művet indus melódiákról s a sajátos temperál, 22 fokos indiai skáláról, azonfelül Chrysander Frigyes — a világhírű zeneirő — is szól az ó-indiai áldozó s harci-zenéről, meg bizonyos ünnepeken divó kórusokról, az úgynevezett „ragas“-okról, azonban ezen kutatások inkább filológiai, illetve régészeti jelleggel bírtak. Azon időben, midőn Chrysander műve megjelent, alig sejthették, hogy még elérkezik annak az ideje is, midőn majd a vén Európában is élénk művészi érdeklődés fog megnyilvánulni az indus-zeneművészet iránt.

Ma az indusok zenéje a maga sajátos, önálló nemzeti műveltségében fontos alkotórészt képezi az indus egyházaknak. A „Raga“-melódiák leghíresebb tolmácsolója a híres indus bárd: Dilipp Kumar Roi. Ezen kiváló ind Mesterdalnok egy nemzetközi irodalmi s zenei kongresszus alkalmával néhány évvel ezelőtt a Svájcban — Romain Rolland, Russell és Polstoj Leo gróf biográfusa: Birjukoff előtt — ind nemzeti viseletében, fején fehér selyemből készített turbánnal, a „Paghi“-vel énekelt egy csapat ó-klasszikus és modern indiai hymnust.

A legfontosabb ind nemzeti hangszer, melyekkel az énekesek rendszerint dalaikat sajátkezeléssel kísérik — a „vina“, a 4 hurok „tambura“ s az ugyancsak 4 hurok „sarang“, melyet vonóval kezelnek. Az indus zeneművészet kifejezési módszere és elvei abból állnak, hogy egy kánon szerű témát sajátos módon szüntelenül ismételve melódikus-enharmonikus variációk alakjában. Az ó-klasszikus ind muzsika — írja — Chrysander — eredetileg körülbelül 400 ilyen kánonikus alapra fektetett „ragas“ témát ölel fel, melyeknek java azonban a lejtűt évezredek folyamán veszendőbe ment. Itt el kell mondani, hogy egy ilyen „raga“-melódiának szövegéből kiragadott néhány rövid szó néha egy félóra hosszát is mindig más-más, egymástól eltérő variáns formájában hangzik el. A legnagyobb „Raga“-melódiákban felett India legjelentősebb ének-művésze, a hindosztáni Alahabadból származott „Fanki Bai“ rendelkezik. Ezen „raga“-sok két csoportra oszlanak: a komoly jellegű „thrupad“, illetve a vidám „tapas“-ekre. Az indiai Benares nevű város kapuja előtt egy aggastyán üldögél, ki — állítólag — már 40 év óta halkán dudorászó tónusban folyvást e pár szót morzsolgatja: „Aldozatok Krischna Istenünknek“.

Az itt vasárnap este bemutatkozó két indalokról — Muscheraff és Machboom kánonokról — a külföldi lapok felette dicsőítően szólnak s teljesítményeiket magasra értékelik. Muscheraffnak zengzetes, meleg tenor, Machboomnak bárosnyos, lágy barytonhangja van. Produkcióik mindvégig komoly, tudományos alapokon nyugvók, exotikus voltuknál fogva vonzóan érdekesek s abszolút értelemben is feltétlenül értékesek.

A zenetörténelem kutatóinak szemében problémát jelent azon körülmény, miszerint nemcsak csupán a merő véletlenre visszavezetendő, hogy az ind „ragas“ és az ó-kelta melódiák ismerete összeesik az ó-keresztény gregoriánus korálók sajátos ujjászületésével, melyek eredetileg ó-görög és zsidó elemekből keletkeztek. Romain Rolland például az európai s ind zene között nem vél áthidalhatatlan ürt látni, sőt egyenesen kijelenti, hogy szubjektív érzésében erősebb vonzalommal viseltetik az ind zene iránt, mint Puccini s Massenet operaalkotásaival szemben. Szerinte a modern nyugateurópai embert, aki a görög antik és a primitív kereszténység melódiái iránt élénken képes érdeklődni, az ind-muzsika sajátos varázsa is le fogja bilincselni.

Ha a nyugateurópai ember fülében — első hallásra — az ind zene idegenszerűleg is hangzik, ennek természetesen magyarázata, s az első sorban az ind-skálának a mi skálánktól erősen eltérő voltában, de azonfelül egészen sajátos ritmusaiban s a miénktől merőben elhajló érzésvilágában keresendő, viszont a mi zenénk is süket fülekre lel az ázsiai embernél. Az ind-

zene homofon volta pedig főképp arra vezethető vissza, hogy az indus néplelek a kifejezés egyöntetűségére törekszik s művészetét a legtermészetesebb, egyben legrövidebb alapra kívánja fektetni. Népdalaik, „ragas“-jaik bizonyos időpontokhoz s évszakokhoz kötöttek s az egész világegyetem folyásának eseményeit ecsetelik.

Guttman Miklós.

Egy híres asztronómus teljesen enyhe telet jósol

Dr. Myrbach, a hírneves bécsi asztronómus legutóbb érdekes tanulmányt közölt a nagy német lapok hasábjain, melyben az elkövetkező téli időnek várható esélyeivel foglalkozik. Myrbach dr. legutóbb az idei nyár váltakozó, sok csapadéku és hűvös temperaturájának pontról pontra való megjósolásával kellett feltűnést, jóslatait tehát kétszeres figyelemre tarthatnak számot.

A kiváló asztronómus többek közt következőket mondja:

— Nézzük csak meg, hogy milyen támaszpontokra számíthatunk a jövő idény hőmérsékletének megjósolásánál? Abból az eiből kell kiindulnunk, hogy egy bizonyos magatartású időjárásra mindig ahhoz hasonló várható. Az 1924–5 év tele rendkívül száraz volt. Néhány évtized óta minden ilyenre hűvös nyár következett, úgy, mint az idei európai időjárás. Viszont az utánuk jövő telek meglehetősen normálisak voltak. Így, ebből a kritériumból kiindulva azt tehetjük föl, hogy a várható tél is normális lesz.

Tegyük most azonban a normális hőmérsékleten alul maradt nyarakat megfigyelés tárgyul. Azt fogjuk látni, hogy 1779 óta tizenegy hasonló eset volt. Ezek után enyhe tél következett s így ennek az elméletnek alapján nemcsak normális, de egyenesen meleg telet várhatnánk.

Ami a napfoltokból való következtetést illeti, a napfoltok szekuláris periódusait véve kiindulásként, megállapíthatjuk, hogy az ezidei tünetek az 1835. évének felelnek meg. Az ezévi tél akkor nem mutatott 2°-nál nagyobb hőmér-

séklet-kilengést és így a napfoltok elméletét szerint is enyhe telünk várható.

Összevetve az összes, korábbi évek példájából merített hipotéziseket általában azt mondhatjuk, hogy az 1926. évi tél enyhe, de alábbis normális lesz. A többfelől bejósolt goru tél szinte kizártnak tekinthető.

Minden esetre, a legenyhébb vagy normálisabb teleken is előfordulnak hőmérséklet-excesszusok, de ezek csak kivétekként tekinthetők.

A csapadék talán bővebb lesz, mint tavaly, de a normális átlépné aligha fogja.

Eddig a bécsi asztronómus jóslata, a homlokegyenest ellentmond az olasz és a portugál jóslatnak. Nem messze az idő, mikor mindenki maga dönthet a kérdés felől.

Estélyi cipőket legdivatosabb kiállításban is 24 óra **Deczky Sándor** által készíti: Strada Avram Jancu (Kossuth-utca) 2. az udvarban

* Későbbön vannak a községi választások s még mindig nagyon kevesen vannak informálva az új közigazgatási törvény által előírt községi választásokról, melyek a polgárságot oly nagy mértékben érdeklik, melyek oly fontos kihatással lesznek a jövő közigazgatására. Minden polgárnak saját jogát fogott érdekével szemben, elsőrendű kötelességét képezi, hogy megismerje, minő szerepe van polgárságra az új községi autonómia keretében, minő befolyása lesz a közügyek vitele tekintetében. Hogy a város magyar nyelvű polgárságának lehetővé tételének az új községi autonómia vonatkozó törvény megismerése, a törvényből mindazon rendelkezéseket, melyek mindenkit érdekelnek s melyek elsősorban a városi polgárság szerepét tárgyalják, egy kis piros füzetben magyar nyelven állították össze. Soós István városi I. aljegyző, mely füzet kérdése és felelete alakjában vannak ezen fontos tudnivalók ismertetve. Ajánljuk ezen kis füzetet, mely kapható a Hegedűs és Központi hírlap-irodáknál és a szerzőnél, minden városi polgárnak figyelembe.

Nagy árleszállítás!!

Csak rövid ideig!!

AU PRINTEMPS

(volt MISSIR) cégnél

1 méter I-a tenisflanel . . .	Lei 35°—
1 méter I-a divatflanel . . .	„ 69°—
1 méter ruhabársony	„ 105°—
1 méter finom női posztó . .	„ 275°—
1 méter mosott sifon	„ 35°—
1 méter kabátposztó	„ 495°—
1 méter gyapjuszőve	„ 149°—
1 méter zefir	„ 49°—

A raktárunkon levő összes árukat hasonló olcsó árakban árusítjuk el!!!

Nagy szövetelárusítás!
15 napig tart.

Üzletfaiszervezés
miatt raktáron levő összes férfi és női szövetek minden megfelelő árban kiárusítottak. — Alkalmi elárusításra kerülnek még 3000 drb orosz 200 lei; — prima minőségű liberti 68 lei.

Kardos J. és Társai
Stepper cukrászdával szemben.

Írt a rendőrökről, akiknek ke- ba van az életünk, nyugalmunk

A múlt héten Judea Vasilie köz-
teljes részeg állapotban agyonlőtte a
ését. A szerencsétlen asszony áldott ál-
om volt és ez, ha lehet, még súlyos-
rendőr helyzetét.

A gyilkos közrendőr az ügyesség fog-
kétségtelen, hogy el fogja venni a bün-
Vele haszontalan időtöltés volna fog-
ni, mert nem érdemel kiméleteket az
ember, aki ennyire meg tud feledkezni
ről. Az alkoholistáknak ezt a csoport-
gy el kellene teljesen zárni az italtól,
hugyan az lehetséges — vagy pedig
szűkükben elkövetett minden botlásért
szigorúan megbüntetni, hogy elmenjen
ez az ivástól.

A rendőrökről akarunk írni, a nagyvá-
rendőrökről, akikhez van egy kis kö-
Közükben van az életünk, vagyonunk
sága és az ő vállukon kell, hogy nyu-
az egész társadalom nyugalma.

Nem egyszer láttunk már az utcán dü-
dő, részeg rendőrt, aki minden hivatali
helyét a borospohár fenekén felejtette.
K, hogy a rendőr is ember, aki szolgál-
tán azt csinál, amit akar, de valahogy
kellene nevelni a rendőrlégénységet,
ne igyon se szolgálatban, sem pihenő-
A részeg ember sohasem tudja, mit
és sajnos, a bíróságok nálunk is, más
ban is enyhítő körülmény-
veszik a részegséget, holott
súlyosabban kellene büntetni a részeg
rt. Egyszer azért, mert részeg volt, má-
pedig az elkövetett bűncselekmé-

napokban a következő eset történt
Nagyváradon egy Tache Jonescu (Kö-
tcai borkimérésben. Este hét óra felé
gy az üzletbe egy ittas rendőr és egy
ember. Bort kérnek. A korcsmáros
ket ne igyanak már, hisz megárt a sok
A rendőr gorbombán követeli a bort és
or a korcsmáros nem hajlandó adni,
terik a feleségét is, mindenkit, aki kö-
be akad. Összecsdül az utca, megbot-
znak az egyszerű emberek és ilyen-
mondanak:

— Ezért kell a sok adó, hogy részegek
ne az állam emberei...

— Nem elég, hogy fizetjük a sok adót,
meg is vernek...

És csapong a külvárosi nép fantáziája.
azt hiszik, hogy az adót csak azért sze-
ölük, hogy a nagyváradai államrendőr-
néhány közrendőrnek legyen inni és
ros kedvükben megverni az adófize-

Kell ez az államrendőrségnek? Szabad
megengedni, hogy néhány ember uszo-
an kompromittálja ezt a fontos állami
menyt, amelynek olyan makulátlannak
lelni, mint a napfény, hogy a polgár-
minden ügyes-bajos dolgának elintéze-
sak a rendőrségtől várja és abban úgy
n, mint az imádságban.

Van a rendőrségen sok képzett, széles
dőrü tiszt, akit azonban a kenyérgond
ira elfoglal, hogy nem jut idejük üres
ban foglalkozni a rendőrlégénységgel.

Pedig nagyon kellene. Ott van Ghisoiu
inspektor, aki kitűnő rendőrember, erélyes
és minden kelléke meg van hozzá, hogy
rendre, fegyelemre szoktasson tömegeket.
tudjuk, hogy nem tartozik hozzá a rendő-
legénység oktatása, mert neki éppen elég
gondot ad a büntügyi osztály vezetése, de
kérdézzük, nem bosszankodott-e már Ghi-
soiu inspektor, amikor ilyenfajta panaszokat
hallott a nagyváradai rendőrlégénységről,
nem gondolt-e arra, hogy valamit itt tenni
kellene?

Nem akarjuk itt névszerint felsorolni
azokat a rendőrtiszteket, akiket feltétlenül
alkalmasaknak tudunk arra, hogy a rendő-
legénységet oktassák. Kérjük Catana
rendőrprefektust, hasson oda, hogy egy tan-
folyam létesüljön a rendőrlégénység szá-

mára, ahol általános tudnivalókról, a közön-
séggel való bánásról nyerjenek fokozottabb
mértékben oktatást.

Mert így valami hiányzik, amit egy kis
jóakarattal ki lehetne küszöbölni. Kitartó
neveléssel érdemes rendőrgárdát lehet ne-
velni és feltétlenül hisszük, hogy Catana
rendőrprefektus rendőrszkolájában katedrát
vállalna sok nagyváradai orvos, ügyvéd, tör-
vénszéki bíró.

De akkor nem is pofoznának részeg
rendőrök békés polgárokat, hanem olyan
lenne az a rendőr szolgálatban, vagy szolgál-
laton kívül, mint amilyennek most csak el-
képzeljük: udvarias, mindenkinek szolgál-
tára álló, gyengék, elesettek védelmezője...

(b. gy.)

Ki akarja megkapni a nagyvárad diszes újévi naptárát

Újévre a Nagyvárad diszes kiállítású és gazdag
tartalmu naptárt ad ki. Ezt a naptárt teljesen in-
gyen kapják meg a régi és új előfizetőink. Aki a
Nagyváradnak előfizetője annak nem kell jelentkez-
nie a naptárért, mert a lapkihordó asszonyok újév
napján mindenkinek házhoz viszik, a vidéki előfize-
tőinkhez pedig bizományosaink vagy posta útján
eljuttatjuk.

A Nagyvárad naptárát azonban megkapják
azok is, akik lapunkat rendszeresen példányként
vásárolják. Felkérjük ezeket a vásárlókat, hogy de-
cember 1-től kezdve a Nagyvárad első címlapját,

mindennap tegyék el karácsonyig (tehát a karácso-
nyival együtt) és az összegyűjtött lapot úgy jut-
tassák el újév napjára a kiadói hivatalhoz vagy pe-
dig ahhoz az árusítóhoz, ahol a lapot helyben vagy
vidéken megvásárolta. A naptárt mindenki megkapja,
aki ily módon igazolja, hogy lapunknak rendes vá-
sárlója.

Visszaélések elkerülése végett figyelmeztetjük
olvasóinkat és előfizetőinket, hogy a Nagyvárad
napját mindenki teljesen ingyen kapja és így
senkinek semmiféle címen díjat fizetni nem tartozik

„Magyar Párt” és a Magyar Falu az Ur 1925-ik esztendejében

Irtá Baka Béla református lelkész.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy a
„Magyar Párt” nem az impérium változás hetedik
évében, jelesen: 1925 november 22-én alakult meg,
hanem — ha nem is hivatalosan — megalakult már
a „rózsás” forradalmat követő közvetlen felocsúdas
után Kolozsváron 1918 decemberében akkor, ami-
kor a gyulafehérvári határozatokra feleletet adott a
biharvármegyei magyar közvélemény is. Janovics
Jenőnek, Dr. Lencz Géza egyetemi professzornak
ottan és akkor elhangzott beszédei még ma is fü-
lünkbe csendülnek. Magyar faluk, magyar városok
összpolgárságának nevében ha természetesen ra-
gaszkodtak is a magyar impériumhoz — testvér
szoros szövetségre akartak lépni az akkori román
nemzeti kisebbséggel. Ez azt az akaratot nem az
elvezett háború, nem az „ősi rózsá” forradalom,
nem a gyulafehérvári határozatok által teremtet
területi bizonytalanság érzete diktálta, mert ottan
élt ez a kíváncsalom magyar népünknek a lelkületé-
ben az évszázadok folyamán, amikor a közös sors
és közös osztályrészt jutott magyarnak és román-
nak egyaránt.

Es eljött az az idő, amikor a magyar jog- és
igazságszolgáltatás nem ismert „sem zsidót, sem
görögöt, sem szolgát, sem szabadost”, mert mind-
nyáján egyek voltak, testvérek voltak!

mi, „a magyar falu szíve” le kell szegezzük az
igazságot: a Magyarországtól lecsatolt részen élő
magyarok és románok a multban, egymás mellett
évszázadokon át, testvéri egyetértésben élve; meg-
tanulták tisztelni és becsülni egymást. És hogy ez
a kölcsönös megértés létrejött, annak oka nemcsak
a két népi nem tulajdonságaiban keresendő, ha-
nem az államkormányzat megértő politikájában is.
Tiszteletes magyar embernek sohasem jutott az
eszébe, hogy őt nagyobb jog és igazság illeti meg,
mint román anyanyelvű polgártársait.

Nem akarom részletezni, hiszen tudjuk mind-
nyáján, hogy az impérium változás után a magy-
ságnak oka volt és oka van ma is kifogásolni a

kormányzat kisebbségi politikáját. Én csak azt me-
rem állítani, hogy amikor a magyar sors megdik-
tálta a Magyar Párt hivatalos megalakulását, ami-
kor ezt a megalakulást megértéssel támogatták a
román közélet egyes reprezentánsai is: az a rég
i közös sors összedobbanított a szívünket. Magyar
és román lélek egygő forrad a szabadság és az
igazságszeretben!

Az Ur 1925-ik esztendejének november 22-ik
napja nevezetes dátum Biharvármegye történetében.
Hivatalosan megalakult a Magyar Párt és le kell
szegeznünk, hogy ez alakulást nagy érdeklődéssel
kísérte nemcsak Nagyvárad polgársága, hanem fa-
és felekezeti különbség nélkül Biharvármegyének
összpolgársága. Összedobban a szívünk, megértettük
egymást: a falu és a város, osztály és rangkülön-
ség nélkül.

Nem akarunk különös dicsőretet mondani Pe-
rédy György főtitkárnak, akinek köszönhetjük első-
sorban, hogy a megalakulás olyan imponánsan szép
és nagyarányú volt, hanem mi: a magyar falu to-
vábbi köteletségérzetet diktálunk a megalakult ve-
zetőségnek: Es e tekintetben megnyugvás tölt el
bennünket. Ha a vezetőség megválasztásánál talán
tévedések, elnézések történtek is, ez a legkisebb
hiba, hiszen pótolható — a Magyar Párt munkába
szól it minden becsületes magyart.

Vezetők! Uttravalóul a Falu csak annyit mond
nektek: Fel a szívetekkel.

Bőrbuforok

hencerek, valamint ruganyos ágy-
betétek. Kapható és megrendel-
hető előrendű minták szerint.

Kovács József kárpitosnál

Strada Alea Emanuel Gojdu (Deak Ferenc-u.) 1.

NŐI HÓCIPÓ 500 leltől

kapható

REICHARD és fia cégnél

Dicsó
karácsonyi
vásár

10%

engedmény a szigorúan szabott árakból
Cipészek Szövetkezetében
Strada General Mosoiu (volt Kert-utca) 4. szám.

Két fiatal lány levele a modern táncok ellen és mellett

„Szabad-e kávéházban erotikus estét rendezni?”

Két levelet kapott a Nagyvárad szerkesztője a minap, mindkettőt fiatal lány írt. Egyik 18 éves, a másik 17. A táncok miatt panaszkodnak. Egyik fel van háborodva a modern táncoknál kávéházi kultiválása ellen, a másik pedig követeli, hogy fokozottabb mértékben adjanak teret a kávéesok a táncoló fiatalságnak.

A modern táncokról ítéletet, vagy bírálatot mondani ma már késő volna. Elterjedt az egész világon, sokan gyűlölik, sokan szeretik és bizonyos, hogy különösen Nagyváradon, nem úgy táncolják a modern táncokat, ahogy azt Párisban, Londonban kreálták. Itt egy egész különös és meglehetősen furcsa táncot táncolnak, a mi sok kivételt valót hagy maga után. Izléstelen? Nem lehet azt mondani minden táncolóra Nagyváradon, de az bizonyos, hogy a modern táncot Nagyváradon kultiválók minden másért táncolnak, csak nem a táncért.

A két feltétlenül érdekes levél szövege különben a következő:

(Az első levél aláírása: „Egy tizenhétéves modern lány”, aki a modern táncok ellen foglal állást.)

Szerkesztő ur, nagyon kérem több lánytársam nevében, adja közre az itt következő néhány sort.

Mi, fiatal modern lányok vagyunk. Barátainkkel egyedül járunk este színházba, moziba, elolvastuk Victor Marguerit „La Garconne” című könyvét, mit mondják még, hogy elhagyjuk modernségünket. A táncokkal valahogy bajok vannak. Szeretünk mi is táncolni, de egy kissé furcsa, hogy négy lépés területen husz párt zsúfoljanak össze az egyik nagyváradai kávéházban, hogy még több alkalmat adjanak egyes túlságos szenvedélyes nagyváradai fiatalleányoknak a feltétlenül izléstelen közelharcra.

Kávéházba szórakozni, társasággal tracsolni, ruhákat nézni járunk mi nők leginkább. Nagyon kellemetlen, hogy a legkedvesebb diskurzus közben oda jön egy fiatalleány, felkér táncolni. Ha nem akarom megbánni, el kell menni táncolni és ezzel megsértem azt a fiatalleányt, aki a társaságunkban van és nem szeret táncolni. Kivonszol a kávéház közepére és a pici kishelyen elkezd szorongatni, de olyan hevesen, hogy a lélegzetem is eláll, arcom az arcához szorítja és végig tapogat a vállamtól egész a derekamig, sokszor még lejjebb is és végig nézi az egész kávéház. Ez még nem minden. A napokban egy fiatalleánytársaság ült asztalunk mellett a kávéházban. Amikor egy-egy táncturnus lement és újból visszaültek asztalukhoz, nagyon épületes dolgokat hallottam: Minden lányról nyomdafestéket nem tűrő kritikát mondtak. A derék keménysége, a mellet formassága — bocsánatot kérek — mind szóba jöttek és dühösen jegyezték meg, hogy némelyik leány nem hajlandó jól „bedolni”. Kérdezem szerkesztő ur, szabad jó izlésű leányoknak bosztonon kívüli más táncolni, szabad a kávéházban ilyen erotikus estét rendezni? Ha én is úgy találja, hogy szabad, akkor nincs más hátra, mint elmenni a barba és ott órákat venni a hölgyektől, kik — mint halom — feltétlenül rendesebben táncolnak, mint sok váradai fiatal leány. De magunkkal visszük a „szenvédeyes” fiatalleányokat is. Hátha leszoknak... (Aláírás.)

Már éppen válaszolni akartunk, amikor megérkezett a második levél. Pont az ellenkezőjét tartalmazta. Ezáltal megszabadultunk egy kényes ügyben választ adni, döntse el a fiatalleány maga, hogy is állunk a modern táncokkal? A második levél a következőképpen hangzik:

Igen tisztelt szerkesztő ur! Ismerem a Nagyvárad munkatársait kivétel nélkül látásból és így nem kell drukkolnom, hogy egy öreg erénycsészé kezébe kerül levelem, aki kegyetlenül megmossa érte a fejem. Nyugodt vagyok, mert maguk olyan szimpatikusak, hogy biztosan nekem adnak igazat. Há: ké-

rem szépen. én egy 17 éves csinosnak, szépek mondott bakis vagyok, Elton-frizurát viselek, szeretek élni. A legjobb szenvedélyem a tánc és a cigaretta. Minden héten négyszer táncolok vagy a kávéházban, vagy valami háziestélyen. Minden idegem él, reszket, amikor táncolok, olyan érzés lesz urra rajtam, hogy nem tudom leírni. Most is a tánc-ügyben fordulok önökhöz, járjanak közbe, hogy bővítsék ki a táncot a kávéházakban. Nincs más szórakozásunk mai fiatal leányoknak, mint a tánc, ezt ki akarjuk élvezni teljesen. Szerkesztő ur, sokkal fontosabb, nyomósabb érveket kellene felhoznom, hogy lássa, mennyire fontos nekem, nekünk a tánc, de nem vagyok olyan gyakorlott tollforgató. Azért csak arra kérem, pendítsék meg, hogy a kávéházakban adjanak több helyet a táncolóknak, mert azt hiszem fontosabb, hogy az ifjúság jól mulasson, minthogy teát, meg feketét szűrősjenek az asztaloknál. Hálás köszönettel sok fiatalleány nevében „egy szenvedélyes táncoló.”

A két levelet leközöljük azzal, hogy táncolni nagyon szép és kellemes dolog. Szépen táncolni művészet, izléseken viselkedni uriembernek kötelező. Egy bizonyos, Váradon elfajult a modern tánc és annak egy pár kevésbé jó izlésű fiatalleány, de elsősorban leány az oka. Minden táncot lehet izléseken táncolni, higgyék meg, még Nagyváradon is...

(—ró.)

Uri szabóságom Str. Gen. Mosoiu (Kert-utca) 7. sz. alól ideiglenesen Strada General Berthelot (Sal Ferenc-utca) 19. szám alá helyeztem.

Herschkovits

Új üzlet!

Spezial nyakkendő áruház

FRIEDMANN és HOFFMANN

Rimanóczy-utca 1.

Grand áruház

SAS-PASSAGE

FOBEJARAT

Diszidáruk

Ridikülök

Antipulások

nagyválasztékban

Ruhákat vegyileg fest, tisztít

gallérokat, kézelőket, legszebben mos és vasal

Szabó László

Strada Take Ionescu (Körös-utca) 1. szám

Fiók: Bazarephlet, Bulev. Reg. Ferdinand

ESŐERNYŐ

legolcsóbb a készítőnél

Rosenberg

Testvérek

Jorga (Zöldfa-ut) 8. - Behúzás, javítás gyorsan készül

Északromániai Karácsonyi

Mintavásár Satu-Mareban 1925 dec. 5-11.

Radio. :: Ünnepi előadások. :: Kongresszus

Ünnepélyes megnyitás: december 5-én d

előtt 10 órákor. — Tárgysorsjáték.

KEPES ELE

orvosi kötszerész, Sas-passa

Saját készítmény

sérvkötők, haskó

gumihariszipak, sp

kötszerek, női és férfi övs

A legjobb és legmodernebb

MALOMGÉPEK

gyártja és raktáron tart, ugymint:

Szabadon lengő síkszilárd

„RADIAL” szilárd 1925. ápus

„REFORM” dara és derce uszt

Gabonaszitáló és hantoló

Új malomokat tervez és ber

kiváló külföldi szakemberek vezetésé

Nodossy Géza malomosztó

NAGYVÁRAD, Str. Moldova 29. Telefon

Famegmunkálás gépeken a legutányosabb

Rimanóczy

Műbútor és Parkettgyár R.-1. Str. Clujul

TELEFON 2-79 sz.

Irodabútorok, műbútorok I. és II. osz

ketták Fenyő és tölgy fűrészárak. Be

gatteren. Mindennemű ládát, össze

zett és szétszedett részekben megrend

azonnal szállítunk.

„Zeppelin” kályha

a háziasszonyok kedvence, mert a fűtésnél

szagatlan s hoálló. — Gyári lerakat

Schönzweig & Be

festékkereskedőnél, Str. Avram Iancu v. Kossu

Vadászok és vadász

társaságok figyelmé

Nyu

minden

mennyi

a legna

árban

veszünk

Vadász és Lond

fűszer és csemege kereskedése

Telefon 8 Oraden Tele

Butort

DANIBERG és WALDNER

butornagyáruház

Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 19. sz

tekintse meg Wallerstein Ferenc Utódai

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

IPAROSOK LAPJA

Iparosok kívánságai

Az alkalmából, hogy Regman prefektus ur az iparosság ügyei iránt a fejlődést nyilatkozt, az iparosság módosított és talált arra, hogy kívánságait, különösen az országos nagy akciók nélkül, egyelőre megoldhatók, előterjesztést az előterjesztés megtörtént. Az iparosságai a következők:

1. Özmunkákat akár városiak, akár állami vállalatok, illetve városunkbeli iparosok végeztessenek.

2. Állami szállítások fizetése sürgősen ösztönöztessék.

3. Építkezések elősegítendő azzal, hogy a munkálatok az új építetők mentesítsenek.

4. Víz, víz, járda, csatornaadó elengedő.

5. Állami középületek építése.

6. Közszállítások, vagy közmunkákra pártfogandó, ha annak értéke 50.000 leit adja.

7. Állami üzemek igazgatósága mellé iparosok közreműködésével bíró városi polgárok választása.

8. Városi rendszerek létesítésére, továbbá városokra az Ipartestület véleménye figyelembe vehető.

9. A maximális megfizetés és a szociális visszaállítás.

10. Adószedések részletekben és könyvecskében kiadandó.

11. Iparosok adótervezése ügyében a szerződés a gépek és nyersanyagok lefoglalhatók.

12. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

13. A víz, víz és csatornaadó az iparosoknál közhelyre vagy üzlet, hanem a felhasználók között szétosztandó.

14. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

15. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

16. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

17. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

18. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

19. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

20. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

21. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

22. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

23. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

24. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

25. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

26. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

27. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

28. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

29. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

30. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

31. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

32. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

33. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

34. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

35. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

36. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

37. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

38. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

39. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

40. A városi középületekben lakás-, üzlet-, helyiség kiadásánál nemzetiség ne érvényesüljön.

szigorúság enyhítését kérte a pénzügyigazgatóságtól, dacára a Kereskedelmi Csarnok által indított akciónak, a szigorú behajtások még most is folynak rendületlenül. Ezzel számtalan iparost és kereskedőt egzisztenciájában törnek le, igen sok családot taszítanak a nyomor szájába. Ez kényszerítette az Ipartestületet és a Kereskedelmi Csarnokot ismételtelen arra, hogy Barbu Romulusz iparkamarai elnök vezetésével melletti deputáció kerje fel a pénzügyi adminisztrátort az adófizetésre vonatkozó haladékok megadása iránt és a részletek elengedése iránt. Sajnos, az adminisztrátor ur nem tett megnyugtató kijelentéseket, miért is most az Ipartestület dr. Regman Miklós prefektus igértében bízza és az az ragaszkodva, a prefektust kérte fel, hogy a pénzügyi adminisztrátor urnál járjon közbe a haladékok megadása, a részletfizetés elengedése és a tönkremenetel megállítását érdekében. Az Ipartestület ezen kívánságát és felkérését Le-

December 5 szombat
este műsoros

Iparos. bál

a Kereskedelmi Csarnok termében.

bovits Rudolf alelnök juttatta el a Prefektus urhoz, ki a kérés teljesítésére határozott ígéretet tett. Tudomásunk szerint ez ügyben a Prefektus ur és az Adminisztrátor ur között a tárgyalások meg is indultak. Fontos csak az, hogy a tárgyalások ne húzódnak sokáig, mert ezen idő alatt a szigorú végrehajtók számtalan egzisztenciát tesznek tönkre.

Az iparosok bálja. Fényes műsor fogja megjelölni az iparosok december 5-én tartandó táncmulatságát. A műsort Losonczy Gábor rendező állította be s ugyancsak ő tanította a máris nagy rátermettséget és hívatottságot mutató műkedvelőket a műsorszámok pontos lejátszására. Ki kell emelnünk, hogy fel fog lépni az iparosok táncestélyén Popa Mihályné urasszony, városi előjáró bájos felesége is, ki iskolázott gyönyörű hangjával fogja feljuttítani azon feledhetetlen emléket, melyet énekével már egyszer az iparosok estélyén az iparosoknál szerzett. Ezenkívül más énekes és vidám tréfák lesznek bemutatva, mely mindannyi igazi műértő élvezetet fog nyújtani a hallgatónak. A táncestélyre szóló meghívók kézbesítése folyik. Ugy a meghívók, mint a tiszteletjegyek, családi és személyjegyek az iparosok és városi polgárok lakására lesznek szállítva, miért is felkérjük az iparosokat és polgártársainkat, hogy kézbesítőinket jóindulattal fogadják, jegyeiket tőlük váltsák meg s esetleges felülfizetéseiket — mely mind-mind az Iparos Menház javára lesz fordítva — is neki adják át. Ha tévedésből valaki meghívót nem kapott volna, kérjük azért az Ipartestület hivatalához fordulni. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

Az iparosok élet. Nem hiába megjövendöltek, teljesedésbe is ment az, hogy az Iparos Kör létesítése az iparosok között hezágótló és hogy az be fog válni. A megnyitás óta ugyanis az iparosság állandóan látogatja, ott egymást felleli s úgy a szakkérdésekről, mint egymás szórakoztatásáról folynak megbeszélések. Felhívjuk városunk iparos polgárait, hogy az Iparos Kör minél többen látogassák, hol a szórakoztató játékok használati mérsékelt összegben vehetők igénybe.

Menházi adományok. Utolsó közlésünk óta a következőktől kapott menházunk adományt: Veiszgláz László faeladásból jutalek címén 1385,

Ungerleider Mór és Feuerstein Béla 584, Halász Testvérek 500, Szabó Lajos 500, Széles Sándor 500, Husiparosok Szindikátusa 1000, Cipészek Szindikátusa okt.—novemberi órá 300, Frenzel Ferenc 250, Tivadar József 50, Loránt János okt.—novemberi órá 40, Györgyaszku Pál okt.—novemberi órá 40, Dévald László okt.—novemberi órá 40, Braun Arnold 100 leit. — Ezenkívül Jankovits István hozzájárulásából 3000 lei és néhai Hancsuherne hagyatékából 1000 lei. Ezuton mond halás köszönetet a szíves adományért az Ipartestület Elnöksége.

Kedvezményes áru tűzifa az iparosoknak. Felhívjuk testületi tagjaink figyelmét arra, hogy tűzifát kedvezményes árban rendelhetnek úgy maguk, mint hozzájuk tartozóik részére az Ipartestület hivatalában a délelőtti hivatalos órák alatt. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

AAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA

A szépség forrása

AGI szappan
crém.
poudre.

Számos elismerő levél bizonyítja a készítmények csodás hatását. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában és a megyei főraktárban.

Barba István „Apoló” drogeria

Női kabátok

mosi vásároljon
mosi olcsóbban vásárolhat
mosi a választék nagy

HEVESI női divatruházában

Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 8.

Legszébb karácsonyi ajándék
egy divatos

esőernyő

melyek kizárólag e célra, mélyen leszállított
árban kaphatók

Blum Vilmosnál a Körösparton

Gummiharisnyák, sörvőkötők, haskötők

„Hugica” Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 13.

Schöberl-ágyak

készen és megrendelésre kaphatók **3500** Leiert

ART KARPITOSNAI

Strada Cosbuc (Szalárdi-utca) 9. Rosenzweig-palota

Minden e szakmába vágó munkát legbiztosabban
árban és felelősség mellett készülnék.

Magyarország legelő-
jobb, legismertebb elő-
készítő intézete. A leg-
jobb sikerrel készült
elő középiskolai mag-
dónvizsokra, erőtel-
sítve vidékieket is. Rész-
letesi kézikönyv
teljes anyagi felelősség

ZSOLDOS

tanintézet

Budapest, VII, Dohány-u. 84.

Telefon szám József 124-47

Nagy választék **női kabátokban**

legolcsóbb árak.

„Model” áruház

Strada Vlahija (volt Szent János-utca) 6 szám alatt.

Nem titok, mindenki tudja már,

hogy a legjobb, legjobb szabású férfi-, női- és gyermekruhákat a legolcsóbban árusítja

Klein Sándor, Sas-passage.

ERETVÁS PASZTILA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség országos konferenciájának mérlege

E héten, hétfőtől szerdáig zajlott le a Zsidó Nemzeti Szövetség évi országos konferenciája Marosvásárhelyen. A konferencián háromszáz delegátus vett részt Erdély minden részéből ugyyszólván minden egyes helység, hol zsidók élnek, elküldötték delegátusait. Hiszen volt, ami a delegátusokat a konferenciára sarkalja, Cuza professzorral lépten-nyomon találkozhattak. Az egész szamosvölgyi zsidóságot látogatta meg Cuza, míg a zsidóság nemzeti érzelmű reprezentánsai összegyűltek a székhely fővárosban, hogy a zsidóság sorsának jobbrafordulásán segíteni igyekezzenek itt Romániában és az új palesztinai zsidó állam felépítésének munkájában is intenzív részüket ki-vegyék.

A konferencia 23-án nyílt meg igen impozáns keretek között a marosvásárhelyi kultúrpalota dísztermében. Orfási közönség jelenlétében folyt le a megnyitó ünnepség, hol a magyarság képviselőiben is üdvözölték a kongresszust igen szívélves szavakkal és a magyar kisebbségnek a zsidó kisebbséggel leendő szoros együttműködés szükségességének hangsúlyozásával. A százok képviselője is hasonló szellemben beszélt a megható és jobb jövő hajnalát jelezte Jaros a rom. kath. apátlébanos gyönyörű magyar beszéde, ki a szeretetnek és megértésnek oly hangján beszélt, mely bizsergésbe hozta a keresztényi szeretettől nem nagyon elkényeztetett zsidók szívét. Bürger marosvásárhelyi gyáros cionista hitvallása is ujjongó lelkesedést váltott ki, ki mint az ottani közelet elismert reprezentánsa döntőleg befolyásolja a vásárhelyi asszimiláns érzelmű zsidóság jövőbeni állásfoglalását. Bürger, mint a Keren Hajjessod országos szervezetének elnöke már addig is több millió lelt áldozott Palesztina felépítése érdekében.

A konferencia két irányban dolgozott. Először mint cionista szervezet a felépítés munkáját az adott keretek között vitatta meg, s a különböző szervek tevékenységét vizsgálta felül. A Keren Kajemet, mely a zsidó nép összessége részére veszi elidegeníthetetlen tulajdonként a földet Palesztinában, 3 millió lelt gyűjtött egy év alatt Erdélyben, míg a Keren Hajjessod, mely a felépítés munkáját végzi, körülbelül 20 millió lelt jegyzést eredményezett mostanig. A jövő évre a Keren Kajemet jövedelme 6 millió leltre lett előirányozva. A sékelfizetők száma a múlt évben 20.000 volt, ennek kellő propagandával leendő felemelése is tervbe vétetett. A konferencia különben egy igazi parlament képét mutatta. Nívós viták és beszédek magyar, német és héber nyelven, debatták, melyet a jobboldal, a Mizrachit folytatott a baloldali revizionistákkal, a mérsékelt közép „kormánypart” nivelláló közbelépése, parlamenti izzó ülések hangulatát jelentették. De egy párt sem feledkezett meg egy percre sem, hogy mindeneken túl létezik, sőt izzik és tombol az antiszemitizmus szerte a világon és egyellen fegyvere a zsidóságnak az összetartás és egymás segítése és megbecsülése.

Dr Artur Hantke berlini mérnök a Világ-szervezet kiküldöttje elismeréssel és bámulattal látta a lüktető életet és az elragadtatás hangján nyilatkozott többször arról az iskolázott-

ságról, tájékozottságról és intellektuális nívóról, mely a gyűléseket elejétől végig jellemezte. A konferencia gerinciesen irt fel a kormány elnöknek, hogy vessen véget az antiszemita heccelnek, melyek az ország hírnevét teljesen alá-mossák a külföldön. A konferencia kritikát mert mondani a Cionista Világszervezet politikája fölött is és bár a Jabotinsky-párt revizionista politikáját nem helyeselte, mégis hangot adott az irányban, hogy a Szervezet kérje fel az angol kormányt, hogy minden tekintetben tartsa magát a mandátumban előírt kötelezettségekhez. Dr Hantke referált a mai palesztinai helyzetéről, jelezte, hogy a közel Keleten ma Palesztina a legkonszolidáltabb ország, ahova havonta 3—4000 bevándorló jön, részben munkás, részben tőkés, kik, ha hasonló tempóban folvik a bevándorlás 10—15 év múlva a zsidó majoritás és a zsidó állam; zsidó karaktere biztosítva van. Beszélt Tel-Aviv amerikai méretű fejlődéséről és hogy a zsidó földbirtokállomány egy év alatt megkétszereződött. A konferencia lelkes örömmel fogadta a nagyszerű eredményről szóló beszámolót.

A Szövetség belpolitikai állásfoglalása volt a konferencia másik főprogramja. Mint kisebbségi alapon álló szerv, élénken tiltakozott a Román Zsidók Egyesülete (Uniunii Evreilor) román-asszimiláció érdekében kifejtett munkálkodása ellen és mikor dr Klein Miksa, ki ezt a szervezetet propagálta, a konferencia színe előtt bocsánatot kért tévedéseért, tomboló lelkesedéssel ünnepelte az eszme, mindent legyőző hatalmát.

Elhatározta a konferencia, hogy résztvesz a közösségi választásokon mint szervezett kisebbség s azokkal fog együttthaladni, kiknek politikája legjobban fog fog feladni a Szervezet céljainak. Az ifjuság intenzív nevelése, a hebraizálás, a kormány hibás iskolapolitikája, mind programponjtjai voltak a tanácskozásonak és éjeleken át tartó bizottsági üléseken lett a zsidóság minden aktuális és fájó problémája meg-tárgyalva.

Nagyváradról körülbelül harmincan vettek részt. Többek között Nussbaum Sámuel az orth. hitközség elnöke, Altmann Sámuel, a Mizrachit országos vezére, dr Bárdos Imre a Zsidó Nemzeti Szövetség helyi elnöke, Leitner Zoltán a Szövetség ügyv. elnöke, Blum Zsigmond íttikár, Wasserstrom Sándor, Mittelmann Jakab, Silberstein Aron, Klein Mór (Füchsl-cég), Justh Mose, Róth Efraim a Mizrachit részéről, míg dr Löw Béla, Urán Géza a szervezet, illetve az ifjuság részéről és még számosan.

Ez a zsidó megmozdulás, mely immár hatodik konferenciáját tartotta most, jelképezi a zsidó önértékes munkát és törekvést, mely békén akar élni a befogadó népekkel szerte a világon, hasznos tagja akar lenni a népek társadalmának és egy államépítő nagy eszmét akar a megvalósításig propagálni. Az ország zsidósága meg lehet az eredményekkel elégedve, oly emberek kezében van sorsa letéve, kik tudatában vannak nagy felelősségüknek.

BŐRGARNITURÁK

hencserek, madracok, rendelésre és készen is kaphatók

GIDALI MANÓ

kárpitos, Str. Ciorogariu (v. Uri-u.) 2

Gyékény!

Prima mészáros takaró és kertész-nyek kaphatók Polláknál Str. Nicu Filipescu (Szárvas

ASPIRIN
05

Meghűlésemnek már nyoma sincs!

Gyorsan és biztosan elmúlt

Bayer

Aspirin

tabletáinak

használatát folytatn.

Csak az eredeti csomagolást vásároljuk (s vagy 20 tabletta tartalommal) a fehér-zöld-piros pecsétbéllyel ellátva!

VEGYE TUDOMÁS

hoggy valódi angol szöveteiből
legelegénassabb

legtartósabb

legolcsóbb

árban készít
elsőrangú

uri ruhákat

SERES

Str. Josif Vulcan (Nagy Sándor)-

Legolcsóbb abonama Gambrinus étter

Strada lake Ionescu (Körös-utca) 1.

Étlap és menü rendszer.

6 fogás ebéd-vacsora napi 5

Perfect német-magyar

levelezőt

mérlegképes könyve

keres helybeli nagykereske

Ajánlatok eddigi működés megjelölé

„Onálló” jelige alatt a kiadóhiva

küldendők.

Harisnya, keztü, selyemsál nagy vála

ban Szenszki Miklósnál, Sas-passag

Sár-

és hócipők

legolcsóbban beszerezhet

DERBY

cipőüzletekbe

URSUS-EXTRA

világos sör-különlegesség
mindenütt kapható.

Czell-sörfőzde

Kolozsvár-Monostor

Felhívás!

Más István örökséget hagyott reánk. A társadalom szívében nagy szeretetet, azzal szemben, aki őt így szerette, megköveteli, hogy halála után gondoljunk Reá, aki némán tekint kis baba felé s gondoskodjunk árván hagyott fiáról.

Felhívjuk tehát mindazokat a hölgyeket és urakat, akik a nemes akcióban részt venni szívének kötelességüknek tartják, hogy ma vasárnap délután 4 órakor a Kath. Köriőld. szobájában tartandó értekezésre megjelenni szíveskedjenek. Tanácsaikkal, ötleteikkel, munkásságukkal egyébként a társadalom köréből nyilvánult öhaj teljesítését.

Mindenkit hívunk és kérünk a megjelésre és a munkában való részvételre társasági különbség nélkül!

Az értekezletet Hanzu generális hadparancsnok úr soron kívül engedélyezte, a megértéssel, amelyért ismételtén rábízta a magyar társadalom hálás köszönetét.

Meghalt egy kislány vesztettségben

Nem hangsúlyozhatjuk eléggé az emberélet értékeit. A kóbor kutyák kiirtását, a vesztettség kutyahad és macskatömeg nem ér fel a rettenetes halálával. Ha olvasunk Pasterur-intézetek évi statisztikáját, a vesztettségben elpusztult emberekről, félre kell tennünk a kutyák és macskabarátok szemlorgátó szeretetét, amelyről Freud azt írja, hogy az embertársakkal szemben rosszindulatú emberek több magatartása, hogy lássák, ők szeretik a kutyát, (esetleg a virágot is) tehát nem lehet rossz emberek.

A borzalmas eset a királyi ítélőtábla háttérbe való elmozdításában játszottak. Ezelőtt négy évvel az ott lakó hivatalnokának, Fridvalsznek három éves kislányát megmarta egyik kutyája. Az arcába harapott. A kislány akkor is gyanús volt, de senkinek sem eszébe, hogy állatorvosi vizsgálat alá vesse a kóborló állatot. A kislány kezdett becsúszni, de senki se gondolt rosszra. Nem is volt határozott, a kutyát szabadon járkált és a hivatalnok nem mert szólni.

Két hétre rá a kutyát elhullott, de erről nem is értesítettek. A kislány azonban aznapból lett szeszélyes, kezdte mutatkozni rajta a vesztettség tünetei. Görcsökben fetengett, folyton szeszélyeskedett, került az embereket, nem evett, mindenkitől. Orvost hívtakak végre, de később az orvosi konzilium, amelyen dr. Fornét, dr. Földes főorvos, dr. Schiff Ernő és dr. Aulovics Ede vettek részt, megállapították, hogy a vesztettség kitért a kislányra, aki irtózatos kínszenvedés között meghalt.

A kutyát — az udvariak állítása szerint — megharapta Sámson hivatalnok is, aki rosszat van. Ertesíteni kell a hatóságokat s kezelni.

l és alá kell venni azokat, akiket a kutya megmarta. Nem szabad könnyelműen venni a dolgot. Mi a minap két hasonló esetet írtunk meg, ahol a gyors közbejárása a hatóságoknak is indokolt lett volna. Rettenetes lenne, ha újabb elszaporodnának a vesztettségű esetek, a kutyatulajdonosok hanyagságából, nemtörődömségéből.

UJDONSÁGOK

* **Cuza és Eckhardt Nagyváradon fognak tárgyalni.** Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium távirati jelentést kapott a nagyvárad szigurancától, amely szerint Cuza professzor Nagyváradon nagy népgyűlést tervez, amelyre eljönnek Magyarországról Gömbös Gyula és Eckhardt Tibor is, hogy itt a népgyűlés címe alatt zavartalanul tanácskozásokat folytathassanak és megalkothassák az egységes keresztény frontot. A belügyminiszter intézkedett, hogy a népgyűlést ne lehessen megtartani.

* **Megalakult a Kereskedelmi Kamara elnöksége.** A kereskedelmi miniszter tegnap értesítette a kamarát, hogy az elnökségbe, amely az elnökből, két alelnökből s egy tagból áll, Papoudoff Teodor bankigazgatót delegálta.

* **Hitközségek kerületi gyűlése.** Az Erdélyi és Bánati Országos Izraelita Iroda negyedik közgyűlése a napokban tartotta meg évi közgyűlést dr. Adorján Armin kerületi elnök vezetésével. A közgyűlés tudomásul vette az elnök jelentését az elmúlt időszakban kifejtett tevékenységről. Elfogadta a pénztári számadásokat is és egyúttal megejtette a tisztújítást. Az egyhangulag történt választás eredménye a következő: A kerület elnökévé ismét dr. Adorján Armint választották, elnök-helyettesekké pedig dr. Kecskeméti Lipót főrabbit, dr. Konrád Béla nagyváradit és Lakatos Gyula nagyszalontai hitközségi elnököt. A kerületi választásokról értesítik az országos irodát, melynek többi kerületei (Kolozsvár, Arad, Temesvár, Brassó) szintén mostanában alakulnak újra.

* **Ma, vasárnap van a Protestáns Nőegylet második tea-délutánja,** melyet az egyület a Protestáns Arvház fenntartása céljából rendez a Palace (Pannónia) külön termében. A tea-délután pontosan 5 órakor kezdődik és a késő esti órákig tart cigányzene mellett. A belépő díjat a rendezőség oly minimálisra állapította meg, hogy mindenkinek alkalma nyílik, amellyel, hogy egy kellemes délután biztosíthat magának, még az arvház ügyét is fellendíti. Az egyület vezetősége élén Papp Dezsőné elnök-nővel, sokat fáradozott ezeknek a jótékony célú összejöveteleknek az érdekében és remélhetőleg nagy eredménnyel. Arról értesítünk, hogy úgy a város protestáns, mint egyéb körében, széleskörű érdeklődés nyilvánult meg ezen régi jóhírnevű egyület által rendezett tea-délután iránt. A tea-délutánon tánc lesz, ahol a vesztettség a legdivatosabb táncokban gyönyörködhetik.

* **Román koncert a színházban.** Péntek este kiváló műsorral a romániai énekművészet legjobbjai léptek fel Nagyváradon dr. Regman Miklós védnöksége alatt a köztestviselők árva javára. Stolicescu karnagy egy kiemelkedő tudású karnag dirigált precízen s a műsor folyamán különös elismerést aratott A. Elefterescu szoprán-énekesnő, Mica Laugher Andrescu tenorista és sok tapsot kapott Ackerman zongoraművész néhány bravúrosan előadott kompozícióért.

* **A Hegyközség saját borértékesítő részvénytársaságát létesít.** A Hegyközség választmánya ülést tartott, amelyen Jelinek Géza elnök. Az elnök ismertette a borértékesítő részvénytársaság előkészítő munkálatait. A Hegyközség tagjai eddig 450 részjegyet jegyeztek 225000 lei értékben. A kedvező eredmény után biztosan lehet arra számítani, hogy a borértékesítő, mely saját kezelésébe veszi a Hegyközség borkereskedelmét, december 25-én megkezdheti a munkát.

* **Tóth Béla törvényszéki bíró meghalt.** Tragikus sorsu ember tért sírba Tóth Béla törvényszéki bíró halálával. Fogságba került a háboru alatt Tóth Béla, aki súlyos betegesen tért haza s nemcsak egyik lábát amputálni kellett. Nemrégiben azítették, mert románul nem tud, állásából is kitérték és a sok csapást már nem tudta euviselni. Negyvenhét éves volt. Temetése hétfő délután 3 órakor lesz a Haller-kápolnából.

* **A két hindu khán nagy érdeklődéssel várt koncertje ma este 9 órakor kezdődik a Katholikus Körben.** Jegyek déli 1 óráig a Hegedüs Hirlapirodában és délután 3-tól kezdve a Kath. Kör pénztárában válthatók.

* **Az „Erdélyi Géptulajdonosok, Szakgépészek és Szakmunkások Szövetsége” dec. 6-ára tervezte közgyűlésére a meghívókat már kiküldötte, a közbejött akadályok miatt ezen közgyűlést Oradea f. évi december hó 13-án lesz megtartva Str. Printul Carol (Szilágyi Dezső) utca 5. sz. alatt a Kath. Körben délelőtt 10 órai kezdettel. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A szatmári vezetőség programja és üdvözlőlete. 3. A betervezett alapszabályok elfogadása. 4. Pénztári jelentés. 5. Az ideiglenes vezetőség felmentésének megadása. 6. Az új vezetőség megválasztása. 7. Esetleges indítványok. Felkérjük az összes tagjainkat, hogy ezen közgyűlésen teljes számban és pontosan megjelenni szíveskedjenek. A vezetőség.**

* **Legkellemesebb szórakozásban lesz része, ha ott lesz dec. 12-én a Ceire Mizrach Channuka-estélyén a Csarnokban.**

* **Egy állástalan építési rajzoló.** Pető Sándor József építési rajzoló, aki szakmája pangásából kifolyólag hosszú idő óta kereset nélkül van, bármilyen alkalmazást elfogad. Fizikai munkát is vállal, esetleg szállodában, vagy vendéglőben, mint kisegítő személy. Értesítést a Nagyvárad kiadóhivatalába kér.

* **Schwimmernél gesztenye habbal 5 lei.**

* **Record autobus indul naponta reggel 7.20 Central Garagéból Cantemir (Beőthy Ödön)-u. 30. Megállóhely Alexandru (Teleki)-utca végén 7.40. Ugyanott ingyenes váróterem Freiman-féle vendéglőben a gyógyszerár mellett. Aradról vissza d. u. 4 órakor Városi kávéháztól. Fűtéssel, világitással ellátva. Menetidő 3 és fél óra. Kereskedelmi megbízásokat, inkasszókat és kisebb csomagok szállítását garanciával vállalkunk. Előjegyzéseket elfogad, jegyeket árusít Deutsch futárhoza Palace (Pannónia) kávéház.**

* **Brückner Hugó halála.** Tegnap hosszasan szenvedés után meghalt Brückner Hugó kereskedő hatvan éves korában, a régi Nagyvárad kereskedőtársadalmának egyik közbecsülésben álló tagja. Brückner Hugót hosszú hónapok óta ágyhoz kötötte a kizsákos betegség, szeretteinek és orvosainak kitartó gondos ápolása sem tudta megmenteni az életnek. Temetése ma, vasárnap délután 3 órakor lesz a Ciorogar-utcai gyászházból.

Hordógyár

Diafa Iosia (össztéri) telepén összes készárúk és nyersanyagok alkalmi árban kiadásítatnak dec. 2-től kezdődőleg.

QUOVADIS

* Madas Istvánnak szánt koszorúmegváltás címén Weinberger Lajos 500 lejt juttatott el az özvegyhez.

* Lakodalmi tortákat Schwimbernél rendeljen.

* Okvetlen ott legyen a Ceire Mizrachí Chanuka-estélyén dec. 12-én a Csarnokban.

* Ceaiul Reuniunei femeilor Romane, se va tine in 29 cor. oda 5 p. m. in salele dela prefectura judetului. Cu aceasta ocazie va tine I. P. C. Sa Parintele dr Andrei Magier o conferinta interesanta, urmata de proiectiuni despre calatoria la Ierusalim. Toata lumea romaneasca este invitata si asteptata la acest ceai. Veturia Candrea: pres.

* Nézze meg ma a Hegedüs Hirlapiroda kotta-kirakatát.

* Perzsaszőnyeg szövő-műhelyemet megnagyobbítva Pictorul Grigorescu (Mészáros)-utca-ra helyeztem át. Állandó szőnyegkiállítás. Olcsó árak! — Székely.

* Kedden délután az Izraelita Nőegylet teadélutánja a Royal-büfében.

* Schwimbernél 1 kgr. teasütemény 140 lei.

* Női kalapok 200 lejtől Moskovits Etelkánál.

* Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi Réthy-féle pemetefüccukor. Mindenütt kapható.

* Schwimmer készíti a legjobb tortakülönlegességeket.

* Elegáns női kalapok Moskovits Etelkánál.

Darvas harisnyái legjobbak

* Schwimbernél 1 kgr. keksz 60 lei.

NYILTTÉR

Minden külön értesítés helyett!

Özv. GYÉMÁNT JÓZSEFNE szül. Steinitz Erzsébet a rajongásig szeretett hitves. Gyurka és Panni, imádott jó gyermekei, megtört öreg szülei és a nagyszámú rokonság lelkiileg megrendülve, a fájdalomtól megtörve tudatják, hogy a felejtéhetetlen, forrón szeretett leggyengébb férj, a legodaadabb atya, gyermek, igaz jó rokon s legőszintebb barát,

GYÉMÁNT JÓZSEF

Somogyvármegyei tsh. bizottságának, a Dunántúli Agrárbank igazgatóságának tagja

családjának szentelt és érték fázadozó munkás életének 49-ik, ideálisan boldog házasságának 20-ik évében folyó hó 23-án rövid szenvedés után csendesen elhunyt.

Drága, felejtéhetetlen halottunk hült tetemeit f. hó 25-én kísértük ki a kaposvári református temetőbe.

Nagyvárad, 1925 évi november hó 28-án. Nyugodjál békében, emléked örökké él közöttünk, nem felejtünk el soha-soha!

Megszűnt a mi szívünknek öröme, siralomra fordult a mi örömünk!

Gyémánt Mihály
Gyémánt Mihályné
szül. Schwartz Nina

Schwartz Gyuláné, Gyémánt Fauchon, Várhelyi Kénóné, Gyémánt Berta, Szilágyi Arthurné, Gyémánt Ilona, Spitzer Lajosné, Gyémánt Margit, Gyémánt Elek, Gyémánt Ernő, dr. Groák Lászlóné, Gyémánt Piroksa testvérei, Schwartz Gyula, Várhelyi Ernő, Szilágyi Arthur, Spitzer Lajos, dr. Groák László, Zalan Gusztáv, Halápy Oszkár, Steinitz Imre, Deutsch Aladár sógorai.

Gyémánt Elekné, Steinhacker Ady, Zalan Gusztávna, Steinitz Sarolta, Halápy Oszkárné, Steinitz Olga, Steinitz Imréné, Löwenshon Henriette sógorónói.

Ezüsttőzést, nickelezést

hőcípő és kalucsni javítást, ugyiszintén varróeg és kerékpár javításokat jutányosan eszközöl:

Kalenda-cég Oradea-Mare

• TŐZSDE •

Bukarest, november 28. (Zárlat.) Páris 855, London 1062, Newyork 219, Milánó 890, Zürich 1020, Prága 4220. Valuták: Font 1055, fr. frank 905, sv. frank 42, líra 895, dinár 392, dollár 220, osztrák 31, magyar 31, szokol 645.

Zürich, november 28. (Zárlat.) Berlin 12362, Amszterdam 20870, Newyork 518 háromnegyed, London 2514.5, Páris 2012.5, Milánó 2092.5, Prága 153750, Budapest 7270, Belgrád 917.5, Bukarest 237.5, Varsó 74, Bécs 7310.

~ MOZI ~

— Filmnek nem volt olyan osztatlan forró sikere, mint az Apolló tegnap bemutatott Mosjoukine drámának. „Mindent egy asszonyért!” egyszerre fogalom és jelszó lett Nagyváradon, mert ez a hatalmas dráma szinte páratlan eredetiséggel és erővel hozza felszínre a féltékenységet, a szerelem és a halál titoktartó udvarló megrendítő szenvedéseit. A férj, az asszony és a szerelmes lovag, ez a régi háromszög új formát kap Mosjoukine rendező keze alatt. A nézőtér elragadtatva, lélekzetét visszafojtva, mintegy megbűvölve gyönyörködik a szépségekben gazdag jelenetekben. A főszereplők Lissenko, Kollin, Rimsky és Vanel, a legtekélyesebb alakítással ejtik bűmulatba a közönséget. A szenzációs dráma előtt egy 2 felvonásos Zigotto burleszk kerül vetítésre. A vasárnap délután 3 óras előadás mérsékelt helyárú.

— A Dorian-filmszínházban ma, vasárnap utoljára látható a „Texasi farmer” című 8 felvonásos film, melyet Joe May rendezett Georg Kaiser regénye után. Az izgalmas és nagyhatású film főszerepét a bájos Mady Christians alakítja. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Holnap, hétfőn lesz a bemutatója a „Perdita” című 7 felvonásos filmnek, amely Boccaccio után készült. A főszerepeket Bernhardt Goetzke, Werner Krauss, Xenia Desni, Hanna Ralph, Ivy Duke és Lionel Barrymore alakítják. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— Harry Piel, a legvakmerőbb filmszínész játsza a főszerepet a „Sátán helytartója” című két részes és 13 felvonásos filmében, melyet ma, vasárnap egy részben utal-

Hogyan maradhat FIATAL és KARCSU

Az elhízás tönkretesz a szépséget és idő előtt öregít. Hogy ő mindig fiatal és karcsu maradjon, hogy finom és nyulánk termel legyen, igyék **doktor Javasz-féle mexicói** és biztos lefogó, egészsegének minden veszélyeztetés nélkül és anélkül, hogy különleges étrendet kellene tartania.

Vegetáris és ártalmatlan!

Gyógymód világsiker! Óvakodjunk az utánzatoktól!

Kapható minden gyógyszertárban és drogériában. Vezérképviselet

STANDARD drogueria

2 Strada Zorilor, Bucuresti

jára mutat be a Passage-mozgósínház előadások a film hosszúságára való tekintettel kivételesen fél 3, fél 5, fél 7 és fél 10 kor kezdődnek.

KÖZGAZDASÁG

— Egy előkelő biztosító társaság uszaka. Évtizedek óta a legelőkelőbb helyen találja el a biztosító társaságok között a Victoria Nationala Biztosító r-t. A szakszertői vagyonszilárdsága és megbízhatósága folyó közönség teljes bizalmát élvezi. Ma a gazdasági eltulodások után a bizalom első viasága kellék, minden biztosítás kötésénél, nem átmeneti — hanem évtizedes érvényre jutó összeköttetést jelent. Az intézet újabb külföldi összeköttetéssel nyitott üzletében új korszakot. Viszontbiztosítási viasba lépett a legismertebb és tőkében legnagyobb viszontbiztosító társaságokkal. Ezzel karöltve a cég vidéki szervezését is fokozatosan fejleszti. A Victoria Nationala anélkül is terjed, hogy egyike egész Románia területén s így terjeszkedését mindenütt a legnagyobb név előzi meg. Összeköttetésének kíméleti és szervezésének kiszélesítését olyan nagy rást igényel, hogy az intézet legközelebb Parcul Eminescu (Ezredévi Emléktér) székházába költözik át.

Különlélek

Gyges varróeg állandó munkát keres, házhoz is ajánkozik. Címe: Kunec Jolán, Str. Dimitrie Cantemir (Beothy Odón-u.) 49.

Pénzkölcsön betáblázásra, bármilyen biztosítékkal, akár milyen kevés összegtől kezdve, kedvező feltételekkel mindenkor azonnal kapható irodában: Str. Episcopul Pavel (Pável-utca) 5. 5465

HŐCÍPŐ és KALOCNSI

talpalását, javítását tökéletesen készíti:

Rosenfeld

Alexandri (Teleky)-utca 25.

Orát, ékszert

olcsón és jól javított aranyat, ezüstöt, gyémántot, brilliánsot magas árban beváltom.

Weisz Lipót műorás, ékszerész és régiségkereskedő Str. Avram Iancu 18. volt Kossuth-utca

Bizományba elfogadom márkás porcellánokat, neműket, — szőnyegbelsőszervizet, kárpátokat, dísz tárgyakat, munkákat, könyveket, mekátékat stb a csónyi vásárra. Iroda, főposta mellett lefon 203. Meghívásokra is megyek.

Harisnyát fejelek, kötök szépen, olcsó. A Treb. Laurian (Pável-utca) 2. sarok.

Hamis fogak Brilláns, platin gyöngyöt, vesző óra és ékszer készítését pontos eszközölöm. KOEN ékszerész Str. Avram Iancu (Kossuth-utca)

Tölgyia há

különböző betét

olcsón elad

Nemes

asztalosnál, Str. S. Jerome (Szt. Jerome) 5. Tanulók felvéte

Szörme újdonságok
Leichner szűcs
Str. Episc. Clorogari

Miről nevezetes Népszövetségi Hangya

ISZOR arról, hogy a NÉPSZÖVETSÉGI HANGYA prima árút ad tagjainak.

ISZOR A NÉPSZÖVETSÉGI HANGYA a vásárlási összeg után 5 százalékos kasszátérítést ad tagjainak.

ISZOR A NÉPSZÖVETSÉGI HANGYA 16 százalékkal váltotta be a részvevők szelvényeit az idén.

ISZOR A NÉPSZÖVETSÉGI HANGYA a részvényeket felülbejegyezte s december végéig kicseréli a két 50 leies szelvényt 100 leies új részvényre.

ISZOR A téli fát 20 leiel olcsóbban adja méterenként a Népszövetségi Hangya, amelynek három helyen van raktára és pedig a Ferdinánd király (Mikóczy)-úton, a Ciorogariu (Uri)-utcán és az Alexandri (Teleky)-utcán, ahol asztali és csemegénorokát is szerezhetnek a tagjai a vásárlási igazolvány felmutatásával.

ISZOR Sikertült az igazgatóságnak, hogy a tagsági igazolvány felmutatásával vásárlás alkalmával Weiszlovits László temetkezési intézete 20 százalékos kedvezményt ad a Hangya tagjainak.

ISZOR Cziller Imre, Tátray Gusztáv és a mások történet vásárlásoknál 5 százalékos kedvezményt adnak a Népszövetségi Hangya tagjainak. Szilágyi Géza ékszerész és mások vásárlásoknál és javításoknál 5 százalékos ad, a Derby cipőgyár szintén 5 százalékos kedvezményt ad az igazolvány felmutatásával.

ISZOR Egy-tém compo-**TORPEDO** világíró márká

minden tokozatban 5-83%-ig, garantált, továbbá angol ón, spanyol ólom tömbökben, valamint »Regulus« jegyű antimonium állandóan raktáron.

KREBS & STERNBACH
Bucuresti, Strada Cosminului No. 2.

Sürgőnycim: »Krebs Bucuresti«.

Reprezentáló: LONY LEBOVITZ
Oradea, Strada P. Goga (Baros-u.) 9.

Sürgőnycim: LOBOVITZ.

Remscheidi

Fűrés, szerszám- és gépkészgyár

A gyárak gyártmányait az összes fűrésztelepek megelőzősebbnek ismerik, melynek gatter-, fűrész- és szalagfűrész, fűrészszelők és reszelők a legjobbaknak vannak elismerve,

Keres

Románia részére egy

vezérképviselőt,

ti abban a helyzetben van, hogy egy bizonyos raktárt az érték 1/10-én cca 1500-2000 órával kifizetése mellett átvehessen. Ez a képviselővel együtt átvethető a konzernhez tartozó spiralfuró, dörzsár és csiszolóáru gyárak vezérképviselője is és így biztos szisztenciát nyújt. Ajánlatokat »Sägermann 1560«, Cimet a kiadóhivatalba kérünk.

AAAAAAAAAAAAAAAAAAAA

Naponta friss

HILDEBRANDT
zsir, máj, tepertő, bőr
nagyban és kicsinyben

הילדברנדט

Hollmann József
Oradea-Mare, Strada
Saguna (Kapucinus-u.)
8. sz. — Címre tessék
figyeln.

VVVVVVVVVVVVVVVVVV

*****

Kérje mindenütt a

HORNIMAN

híres angol teát. — Fő-

lerakat és képviselő:

Societate Anonyma

Ono și Alfréd Herzog

Bucuresti, Pasagiul Co-

media No. 2.

*****

*****

Óra-, ékszer-

javitások

teljeskörrel

készít. Órák, ékszerek

raktáron. Ocska aranyat

veszek

BRENNER

Strada Vlahuta

(Szt. János-utca) 6.

*****

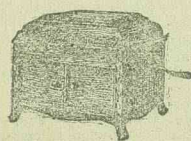
PARFUMURI-PUDRE-LOȚIUNI

LT-PIVER

AZURÉA POMPÉIA
FLORAMYE TRÉFLE INCARNAT
CERETI PRETUTINDENI
"PUDRA FRUMUȘETII"
L.T. PIVER
VIOLETTE, CHYPRE, FOUGÈRE, OEUILLÉ, MUGUET

Zenebarátok figyelmébe

ODEON

Jegyezzék meg jól az „ODEON” nevet. Ez a védjegye a világhírű »ODEON« gramfonoknak és »ODEON« lemezeknek.

A családok öröme. — Szolid és nagyon olcsó árak!

Arjegyzéket díjtalanul küld a nagyromániai vezérképviselő, valamint az összes vidéki lerakatok:

ODEON

BUCURESTI — 79. Calea Victoriei 79. — (a fehértemplommal szemben.)

Üzletátalakítás miatt

a raktáron levő összes üveg és porcellánárak és képzőművészeti tárgyak eladásra kerülnek.

Blau Dezső
Strada Alexandri (Teleki-utca) 35.

* Vizumát (magyar) 24 óra alatt 540 leierért intézi a Hegedüs Hirlapiroda.

Egzisztenciát terenthet magának elsőrangú vállalatnál tökéleteskedés vállalatával, közreműködéssel vagy anélkül. Modern lakások is rendelkezésre állnak. Ertekezhetni dr. Fehér Mártonnal, Vlahuta (Szt. János-utca 37).

MEDVE-FONAL

Meinl A. örökösei Wien gyártmányu
a legjobb fehér- és ágynemű

Apróhirdetés egy szó ára 4 Lei, vas-tag betűvel 8 Lei, legkisebb hirdetés 10 szög 40 Lei.

Levelézés

„Barna jellegre” level van „Dalmától”. 5458

? Miért nem jelentkezik? Szeretném megismerni igaziból. Nem azért, amit rólam mond, mert az tulzias. De szimpatikus, ahogy látni tud és kíváncsi vagyok, ha ismerem, hogy tudtam elcsenni magam mellett.

Hölgyek, kik még nem ismerik, saját anyagi érdekében ismerjék meg **Bémer-téren Kertész Reklam áruházat,** mert divat szövetek, selymek, vászon, damaszt, asztal és ágynemű cikkek a legolcsóbb bevásárlási forrása.

HÁZASSÁG

Keresztény fiatal özvegy, kinek berendezett lakása van, ismeretség hiányában megismerkedne házasság céljából komoly józanleletű iparossal. Leveléket „Kelmecsen otthon” jellegre a Hegedűs Hirlapirodába kér. 5446

Házasságot legdiszkrétbben, leggyorsabban közvetít Vértess. Strada Cogelniceanu 16. Minden levélre válaszolok. 5460

Házasság. Nyolcszázézer lei hozománnyal és berendezéssel férjhez adnám hugomat diplomás emberhez vagy önálló kereskedőhöz, 32-35 éves uriemberhez. Címeket „Discretio” jellegre a „Nagyváradi” kiadóba kérék. 5463

OKTATÁS

Donár
Strada D. Cantemir 30.
(volt Beöthy Odón-u.)
Gyakorlati tanfolyam
Gépirás
Ópors
Könyvtári
Nyelvek
Olcsó árak!

LAKÁS

Egyszobás, konyhás lakást csekély lelépéssel keresek, lehetőleg Olasziban. Címeket a kiadóba kérék. 5138

Szoba konyhás lakás kiadó. Bolintineanu (Kertész utca) 12-c. háztulajdonos. 5384

Különbejárati butorozott szobákat, beköltözhető lakásokat, üzlethelyiségeket, ingatlanokat leggyorsabban közvetítünk. Bizományba bármit elfogadunk. Iroda: Str. Eliada Radulescu (v. Pável-utca 5. 5464

Elegánsan butorozott szoba 2 fiatal embernek, vagy házaspárnak kiadó. Cím a kiadóban. 5431

Olcsó karácsonyi vásár!

1 pár női harisnya minden színben 22 lei
1 „ férfi sokni kötött 17 lei
1 „ „ jágér imit. 33 lei
1 drb. reformnadrág 45 lei
1 drb. női gyapjú mellény 395 lei

Vidéki rendelés postán, utánvét mellett. Még nem feleltér a pénz visszafizetés. Kereskedőknek nagybani vételnél áremegemly.

KLEIN SANDOR ÉS TÁRSA * Strada Ciorogariu No. 1

1 drb. női ruha 250 leitől
3 „ jó vászonsebkendő 35 lei
1 „ gyermeksapka téli 18 leitől
1 „ angolszappan 5 lei, nagy 9 lei
Gyermekeharisnya, szettterek, trikók előnyös árban

Különbejárati butorozott szoba kiadó. Pollák Strada Nicu Filipescu (Szarvassor) 17. szám. 5448H

Butorozott szobák különbejárattal, egyszobás, 2, 3, 4 lakások lelépéssel átadók. Bővebbet Str. Ciorogariu (Uri-utca) 29. a fűszerüzletbe. 5491

Butorozott szoba különbejárati urhölgynek kiadó. Dobkályhák darabonként 160 leiert kaphatók. Vértess, Str. Cogelniceanu 16. 5461

Butorozott szoba külön konyhával fiatal párnak kiadó. — Lakásközvetítés, központi telkek, házak olcsón kaphatók. Balázs, Nicolae Jorga 21. Telefon 815. 5462

Alkalmazás

Tisztességes fiatal minden leány jó bizonyítvánnyal három tagú családroz dec. elsejére felvétetik. — Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19. 5446

Szobaleány ügyes azonnal felvétetik. Sonnenfeld Gusztáv, Str. Prinfut Carol (Szálagyi D.-u) 6., II. emelet. 5432

Okleveles gépészmérnök a magyar, német, román nyelvben jártas négy évi praxissal, kereskedelmi ismeretekkel megfelelő elhelyezkedést keres. Paulini Rudolf Ghirisi Aries (Aranygyöngy). 5430

Német kisasszonyt keresek. Somogyiné, Titi Maiorescu (Mészáros-utca) 5. 5492

Házmasterpárt felveszek lakást fizetési adok. Str. Samuil Micu (Szabadság-u) 8. háztulajdonos. 5494

Wir suchen deutsches-fraulein, wer gut rechnen kann und un Büroarbeit grossere Übung hat. Offerte auf „Tüchtig“ in Expositions des Blattes.

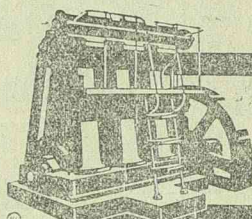
Perzsaszőnyeg szövéshez ügyes munkás és tanuló-leányokat felveszek. Székely, Str. Pictorul Grigorescu (Mészáros-u). 5474H

Keresünk nőtlen, feltétlenül megbízható üzleti szolgát, ki már hasonló minőségben volt alkalmazásban. Személyes jelentkezés — Bourne & Comp. Strada Avram Jancu 16. 5480

Inteligens nő főzőnőnek ajánlunk vendéglőbe vagy ürházhoz jó bizonyítvánnyal csak vidékre. Str. Vlahuta (Szent János-utca) 6. Polynár Jánosnál. 5406

Tanulót fűszerüzletbe fizetéssel felvesszünk. Friedmann, Str. Episcopul Radu (Sztaroveszky-u) 1. Ugyanott értékes utazóbunda eladó. 5454

Takarítónő minden napra, elsejére keresetlik. Strada I. Vulcan 13. 5473

Mosze

A modern **DIESEL** motorok a leggazdaságosabbak. Kompresszorral és kompresszor nélkül szállítja: „Linkower” vezérképviselete București, Str. Alex. Lahovary 30.

LINKE-HOFMANN-LAUCHHAMMER A.G.

IVÁN JÁNOS

vasöntőde és gazdasági gépgyára

ORADEA-MARE,

Calea Decebal (Vitéz-u) 34

Gyárt: újrendszert fogas kerék áttételekben préseket, szőlőszűkeket, valamint újrendszert ékeket, boronákat és azonfelül a legkompaktabb

vas- és fém öntéscsereket vállalja

Raktáron nagymennyiségű különböző százelékos csapágtyém.

Nem okleveles gyógyszerész mindhárom nyelvet ismer, 14 évi gyakorlati azonnalra állást keres. Salomon Lipót Tileagd (Jud. Bihor) gyógyszerész. 5475H

Előkelő cég keres jól számoló, értelmes tisztviselőt, ki iradai munkálatokban kellő jártassággal bír. írásbeli ajánlatokat „Komoly munkaezer” jellegre a kiadóba kérék. 5477H

Középkorú nő szárazdajkának felvétetik. Str. Millerand (Arany János-utca) 2., I. emelet. 5456

Adás-Vétel

Használt női fekete kabát, egy zsakett öltöny, cipők, ruhák olcsón eladó. Cím: Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19. sz.

Eladó közeli vidéken modern ház 4 üzlettel, 3 vendégszobával, kuzlózó és kert, gazdasági udvar, pince, nagy telek 550.000 lei. Értekezni Tománénál, Tace Ionescu (Körös-utca 21. 9-12-ig, 3-6-ig. 5420

Eladó gyönyörű modern ház, szép utca 5 szobás parces és külön épületben 3 szobás lakásokkal. Tománénál, Tace Ionescu (Körös-utca 21. 5418

Egyszerű teljes borbély műhely berendezés eladó. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 5447

Gyönyörű új sötétlődő finom felikabát szövés nagyon olcsón eladó. Cím a kiadóban. 5455

Magánház Olasziban, új háromszobás elfoglalható 300.000 leiert. Értekezés dr. Várdi ügyvédnél, Parcul Traian 12. 5459

Nyulat minden mennyiségben vásárolunk. Str. Brațianu. Telefon 511. 5445

Gyermekek elegáns kivitelben Waldmannál. 5449

Elegáns bőrfedeles kocsit vadonatúj gummi kerekekkel eladó. Alexandri (Teleky-utca 18. 5442H

Elegáns női ridikülök megérkeztek Waldmannhoz. 5450

Kiadó lelépéssel egy üzlethelyiség. Bővebbet Dobrogea (Veres Balázs-utca) 17 alatt. 5440

Gyermekek elegáns nagyválasztékban Waldmannál. 5451

Gyártelepek helyiség nagy udvarral vasuti sín mentén kiadó. Calea Victoria (Kolozsvári-u) 53. sz.

„Rosenthal” porcellánok érkeztek Waldmannhoz. 5452

Eladó Cuza Voda (Szacsavay-utca) részen 4 szobás fűdőszobás ház 450.000. Másik több lakással 700 ezer. Take Ionescu (Körös-utca) magánház 450.000 lei. Tománénál, Tace Ionescu (Körös-utca 21. 5403

„Vulcan” kávéfőző, külföldi gyártmány Waldmannál. 5453

Tenken, a fűdőhöz közel egy 4 szobás magánház nagy kerttel jutányosan eladó. Cím Jenny Nándor kereskedő, Str. Dorobantilor 22. 5429

Eladó magánház, 4 holdas szőlő. Értekezni lehet Várdi ügyvédnél Str. A. D. Xenopol (Lakatos-utca) 12. 5476H

Azonnal kiadó teljesen felszerelt fűszerüzlet szobával lelépés nélkül. Strada Fluerașului (Tilinkó-u) 2. 5457

Zongora rövid eladó, vagy bérbeadó. Strada Plevnei (Timár-utca 10. 5466

Ócska rezezt bármilyen mennyiségben vásárol Florenț mérleggyár Str. Astra (Gilányi-utca) 6. 5442

Alkalmi üzletnek megfelelő üzlethelyiség 1926 május 1-ig azonnal átvehető. — Ugyanott egy borospince 600 hl. tartalmu hordóval komplett felszereléssel bérbeadó. Továbbá a villamos megállótól 5 percre egy 4 szobás lakás minden komforttal felszerelve azonnal kiadó. Avram Iancu 2. Grossz. 5426M

Központonban modern új emeletes ház, 4 szobás azonnal elfoglalható lakással, nagy gyárteleppel 1 millió 400 ezer leiert eladó. Petróczy, Nicolae Zs. 38. sz. 5486

Modern Magánház új épület, 4 szobás beköltözhető lakással a központonban 800 ezer leiert eladó Petróczy Nicolae Zsiga 38. 5488

Oradea-Valea lui Mihai vasuti vonal mentén továbbá Oradeától 14 kilométernyire előrendű **Úrsági és tanyabirtokok** eladók. Bővebbet dr. Petróczy Oradea Str. Nicolae Zsiga 38. 5489

Száraz világos műhely kiadó ugyanott gyermekkorai eladó. Iskola-u. 5. 5495

Eladó gyönyörű szép citromfa és egy kőrisa hálószoba. — Cím a kiadóban. 5414

Eladó szép fekete oszlopok virin Paroul Carmen Sylva (Schlauch-tér) 6. házasszonyal. 5493

Eladó 296 beköltözhető ház kedvező fizetéssel, lakások, szőlők, üzletek, butorozott szobák vannak. Str. Basarab (Nyomda-u.) 4. 5467

Ponson du Terrail: A vadászó kutyája. Erdős Renée Norina című könyvet megvételre keresem. Cím a Hegedűs Hirlapirodában. 5471H

Eladó magánház, 6 parkett, fürdő- és cselekedele adatható Piața Unirii (Szent János-utca) 2 szobás lakás átadható Str. Astra (Ghilău lakások ház rész fizetési feltételekkel. Toma József 12-ig, 3-6-ig S. Jonescu (Körös-utca)

Meteor (folyton) hat középnyagvételre keres a Hirlapiroda. Tel.

Magas áron keresem Gárdonyi Bor című színdarab Drasche László Ezer, Ferenc Arpaheva Nadja Janson Gusztáv (Cim, Jókai Mór ten, Aki a szívetlen hordja című ket. Cím a Hegedűs Hirlapirodában.

Gazdálkodni szőlővidékiek figyeljen nagy szobás magánházat remek távolról igen kedvező fizetéssel sűrűn eladó 4 Petróczy, Nicolae

Jókai Mór: Egy című könyvet megveszem. Cím a Hegedűs Hirlapirodában.

Eladó Ciorogariu (cím) szép telek szobás lakás 330.000 leiert kérés. Weiss (rab (Nyomda-u.)

Bizományba szőnyeg, fehérgöngy, porcellán, ezüstöt, bármilyen eladók. Weiss (Ghilău (Nyomda-utca) 4.

Emelet bérház helyen 5 szobás beköltözhető lakással 500 ezer leiert Petróczy Nicolae Zsiga 38. sz. 5486

Bul. Reg. Ferdin kocsi-uton magánház és bérházak 600 6 millió eladók. Nicolae Zsiga (Lakatos-utca) 38.

Eladó uriszoba, szalon, hálószoba, zsekek, pianó, vitrinek, íróasztal, gépek, smyrna és perzsaszőnyegek, nappali függönyök, terítőcsok, téli kácsi Petróczy, Str. N. (Lukács György-u.)

Román állampolgár, akik érdekelnek mai napon keresem. Cím Barta Piața (Lakatos-utca) 38.

Modern magánház helyen, 3 szobás beköltözhető lakással cca 200 méteres telek. Magánház központonban 4 szobás beköltözhető lakással, nagy varral 1 millió leiert eladó. Petróczy Nicolae Zsiga 38. sz. 5486

Gépműzést valóban és rendes varrogócsón tanítok. Kétféle állandóan kapható Str. Plevnei (Timár-utca)